

Sejmik apeluje

Trzy propozycje stanowisk sejmiku wywołały dyskusję między koalicją PO, PSL i lewicy a opozycyjnym PiS. Ostatecznie sejmik przyjął apel do rządu w sprawie możliwości utraty funduszy unijnych dla Polski oraz ustanowił 2023 rokiem Wisławy Szymborskiej w Wielkopolsce, nie pochwalił natomiast rządowego Polskiego Ładu. ► str. 4-5

FOT. ARTUR BOJNISKI

Wyróżnienia dla najlepszych

Samorząd województwa docenił wyróżniające się postaci w szkolnictwie i sporcie. 13 nauczycieli i 13 placówek edukacyjnych nagrodzono podczas gali podsumowującej konkursy o tytuł wielkopolskiej szkoły i nauczyciela roku. Z kolei 75 młodych wielkopolskich sportowców odebrało marszałkowskie stypendia. ► str. 3 i 6

Wodór w terenie

W kilku wielkopolskich miastach odbyły się w październiku plenerowe spotkania „Poznaj Wodór Roadshow”, na których promowano praktyczne wykorzystanie tego pierwiastka. Podobnej tematyce poświęcona była też konferencja zorganizowana w UMWW, a dobre praktyki z tej sfery Wielkopolskie podglądali także w Wielkiej Brytanii. ► str. 7

listopad 2022
nr 11 (258)

MONITOR

WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXII
ISSN 1642-0918

Czas na zawodowców

Jaką szkołę wybrać po podstawówce? Zdobyć ogólne wykształcenie czy szukać fachu? Na czym polega nauka w zawodzie? To pytania, na które młodym próbuje pomóc odpowiedzieć samorząd województwa.

Od kilku lat w naszym regionie (w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu) funkcjonują centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego – jednostki organizacyjne samorządu województwa. Ich rolą jest być koordynatorem na linii pracodawca – szkoła – uczeń, a także szeroko rozumiane propagowanie wyboru szkół branżowych.

Jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw CWRKDiZ, cieszących się od początku dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem młodzieży, jest „Noc zawodowców”. Tegoroczna odsłona wydarzenia, organizowana w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu (oraz w zaprzyjaźnionych z placówkami samorządu województwa szkołach z innych miejscowości) odbyła się 7 października pod hasłem „Zawodowa moc”.

– „Noc zawodowców” promuje szkoły branżowe i techniczne jako tzw. szkolnictwo pozytywnego wyboru i jest adresowana zwłaszcza do uczennic i uczniów klas 7 i 8, którzy stoją przed wyborem swojej ścieżki edukacyjnej i zawodowej – podkreśla Paulina Stochniałek z zarządu województwa. – Chcemy pokazać młodzieży szersze perspektywy i uświadomić uczniom, jak ważnego wyboru dokonują.

Wydarzenie angażuje nie tylko młodzież ostatnich klas szkół podstawowych, ale także ich rodziców, pracodawców, rzemieślników, doradców zawodowych, nauczycieli kształcących w zawodach i wszystkich, których interesuje tematyka związana z edukacją oraz rynkiem pra-

FOT. ARCHIWUM CWRKDiZ W PILE

Jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw CWRKDiZ, cieszących się od początku dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem młodzieży, jest „Noc zawodowców”. Tegoroczna odsłona wydarzenia (na zdjęciu w Pile) odbyła się 7 października.

cy. Jest też okazją do poznania osób znanych na tym rynku, odnoszących sukcesy i oferujących zatrudnienie w konkretnych zawodach.

– Ważne jest stworzenie przestrzeni, w której młody człowiek będzie miał okazję do tego, aby dowiedzieć się, jak wygląda nauka w określonym zawodzie. Należy dać uczniom możliwość poszerzenia wiedzy, a co za tym idzie, horyzontów, jak również rozwinięcia pasji i zainteresowań – zaznacza Dorota

Kinal, dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki UMWW.

W każdej z pięciu subregionalnych odsłon wydarzenia nie zabrakło spotkań z ekspertami i transmisji online, przeznaczonych zwłaszcza dla rodziców, pedagogów i doradców zawodowych.

– Wielkim atutem tej inicjatywy jest możliwość doświadczenia praktycznej, warsztatowej strony prezentowanych zawodów. Bardzo budująca jest też pasja i zaangażowanie nauczycie-

li i praktyków, którzy pokazywali uczniom, jak wygląda praca nowoczesnego zawodowca – zauważa radny Filip Kaczmarek, który wziął udział w „Nocy zawodowców” w Zespole Szkół Budowlano-Drzewnych w Poznaniu.

– Wydarzenie organizowane w Zespole Szkół im. Hipolita Cegielskiego w Chodzieży, w którym uczestniczyłam, cieszyło się ogromnym zainteresowaniem młodzieży, stojącej przed wyborem swojej

ścieżki zawodowej. Uczniowie mogli poznać różne profesje, porozmawiać z przedsiębiorcami, a także spotkać się ze starszymi kolegami, którzy kształcą się w okolicznych pracowniach zawodowych – dodaje radna Łucja Zielińska.

– Dla młodych ludzi możliwość zadania pytań mistrzom, czeladnikom i innym fachowcom jest nie do przecenienia – podsumowuje Paulina Stochniałek.

► str. 8-9

Zapłonęły znicze

Przełom października i listopada to czas sprzyjający przywoływaniu pamięci tych, którzy odeszli, a którzy byli ważni dla nas – w przestrzeni prywatnej, zawodowej, społecznej. ► str. 2

Trendy na MTP

Sytuacja gospodarcza samorządów, wizja ich rozwoju, współpraca z rządem i NGO, kryzys energetyczny, zielona transformacja miast i wsi, nowa perspektywa finansowa UE – to najważniejsze tematy omawiane na MTP podczas drugiej odsłony forum Local Trends. ► str. 3

Szukali pyry

Już po raz drugi samorząd województwa zorganizował rywalizację, która miała wyłonić największego ziemniaka z wielkopolskich pól oraz najsmaczniejszą potrawę przygotowaną z tego warzywa. ► str. 7

Gdzie Polska się rodziła

Jak już informowaliśmy, dzięki kilkudziesięciomilionowej inwestycji otwarto niedawno nowe przestrzenie magazynowo-konserwatorsko-wystawiennicze Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Pokazujemy, jak efektownie prezentuje się nowy budynek. ► str. 11

Inna strona samorządu

Prezydialni kibice koszykarscy. Goryl w urzędzie. Dlaczego radni zeszli pod ziemię? A z cyklu „retro”: zinterpelowane tirówki i wyśledzeni zgłodniał członkowie komisji zdrowia. ► str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

KASA I PRESTIŻ

Sięgając pamięcią wstecz, mam dwa skojarzenia związane ze szkolnictwem zawodowym. Pierwsze gdzieś z czasów mojej podstawówki, gdy swoistym straszakiem na ewentualne zakusy do szkolnego rozleniwienia było powiedzenie: „Jak się nie będziesz uczył, to pójdziesz do zawodówki”. Brzmiało jak najgorsza groźba! A potem konstatacja, która przyszła do głowy pewnie niejednemu z nas, gdy jakiś fachowiec wykonał w naszym domu remont – niekoniecznie dobrze, za to słono kasując i jeszcze robiąc wielką łaskę: „Po cholerę było się tyle uczyć, trzeba było zostać hydraulikiem/elektrykiem/płytkarzem i dobrze zarabiać”.

Nie wiem, czy dziś jeszcze dzieci straszy się zawodówkami (przepraszam, szkołami branżowymi); natomiast na pewno nadal rozmaici fachowcy są w cenie. Samorząd województwa – o czym dziś piszemy – robi sporo, żeby promować szkolnictwo zawodowe. Bo chodzi o to, żeby zostanie „zawodowcem” wiązało się nie tylko z przyzwoitą kasą, ale i z należnym prestiżem. ■

Można sobie polatać

W siatce połączeń Ławicy pojawiło się kilka nowych miast, do których możemy wybrać się drogą powietrzną bezpośrednio z Poznania.

Kto wie, czy najciekawszą z nowości nie jest trasa... najkrótsza. 30 października Ryanair zainaugurował połączenie z Poznania do Krakowa. To pierwsza od dłuższego czasu możliwość bezpośredniego lotu z Ławicy do innego polskiego miasta niż Warszawa. Rozkład (rejsy są w czwartki, soboty i niedziele) umożliwia spędzenie pod Wawelem krótszego lub przedłużonego weekendu.

Wrócili też połączenia do Rzymu i Sztokholmu. Z irlandzkim przewoźnikiem polecimy do stolicy Włoch

Do Krakowa zabiera Wielkopolski Ryanair.

w środy i soboty, a do skandynawskiego miasta w piątki i niedziele.

Z kolei Wizz Air ogłosił na początku listopada, że od połowy stycznia (raz w tygodniu, w soboty) zamierza latać do Werony. To nie tylko okazja, by zobaczyć miasto Ramea i Julii, ale też możliwość szybkiego dotarcia na włoskie stoki narciarskie. ABO

Regionalne spotkanie w Brukseli

Kilka tysięcy osób wzięło udział – stacjonarnie i online – w tegorocznej odsłonie Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast, w którym swój udział zaznaczyła też tradycyjnie Wielkopolska.

EWRC jest największym wydarzeniem w Brukseli poświęconym polityce regionalnej i miejskiej. Tegoroczna, już dwudziesta edycja odbyła się pod hasłem „Nowe wyzwania dla spójności w Europie”, a debaty dotyczyły czterech obszarów: spójności terytorialnej, transformacji ekologicznej, transformacji cyfrowej, wzmocnienia pozycji młodzieży.

Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskie-

go w Brukseli – wspólnie z partnerami z Chorwacji, Czech, Rumunii, ze Słowacji, z Włoch oraz z Bośni i Hercegowiny – było 13 października współorganizatorem warsztatu pt. „Młodzież jest ważna – perspektywa lokalna i regionalna”.

Wielkopolskę na wydarzeniu reprezentowała prof. Ida Musiałkowska, kierownik Katedry Europeistyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Na przykładzie swojej uczelni przedstawiła rolę uniwersytetów we wspieraniu młodzieży nie tylko w wyborze ścieżki edukacyjnej i kariery, ale również w rozwijaniu jej zaangażowania społecznego na szczeblu lokalnym i międzynarodowym. ABO

Zapłonęły znicze pamięci

Pamiętamy o tych, których już nie ma wśród nas.

Przełom października i listopada sprzyja przywoływaniu pamięci tych, którzy odeszli, a którzy byli ważni dla nas – w przestrzeni prywatnej, zawodowej, społecznej.

1 listopada marszałek Marek Woźniak złożył (jak co roku, wspólnie z innymi poznańskimi samorządowcami) wiązanki kwiatów na mogiłach wybitnych osób związanych z naszym regionem. Na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan znalazły się one na grobach byłych prezydentów Poznania Cyryla Ratajskiego i Jarogniewa Drwęskiego oraz pomniku Wojciecha Szczęsnego Kaczmarska, a także przy miejscach spoczynku innych postaci zasłużonych dla miasta i regionu: Tadeusza Rugego, Wojciecha Trąmpczyńskiego, Stanisława Taczaka, Hipolita Cegielskiego, Stanisława Mikołajczaka oraz Wincentego Wierzejskiego. Okolicznościowe wieńce złożono też przed pomnikami Armii Poznań, Polskiego Państwa Podziemnego, Ofiar Katynia i Sybiru, Poznańskiego Czerwca '56 oraz Powstańców Wielkopolskich.

Wcześniej, 23 października, odbyła się pod patronatem marszałka już po raz czternasty akcja „Zapal znicze pamięci”, upamiętniająca ofiary (głównie wywodzące się spośród polskich elit) niemieckiej eksterminacji prowadzonej na ziemiach zachodnich w pierwszych

W ostatnich dniach światełka zapłonęły w wielu miejscach przypominających o tych, których już nie ma wśród nas; także w ramach akcji „Zapal znicze pamięci”, na zdjęciu – w Lasach Rożnowskich.

miesiącach po wybuchu II wojny światowej. Marek Woźniak tym razem zapalił znicze w Lasach Rożnowskich, gdzie w latach 1939-1941 zgładzono kilkanaście tysięcy osób.

Listopad to także dobry moment na przypomnienie osób związanych z samorządem województwa i podległymi mu instytucjami, które pożegnaliśmy w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy. Byli wśród nich m.in.: Józef Fiksa (przedsiębiorca, radny województwa w latach 2002-2006), Anna Kłos (przez wiele lat pracująca w sekretariacie wicemarszałka Wojciecha

Jankowiaka), Joanna Król-Trąbka (radna województwa obecnej kadencji, związana zawodowo z samorządem Krotoszyńskim), Anna Grzyska (wieloletnia dyrektor Departamentu Organizacyjnego i Kadr UMWW), Jacek Łukomski (samorządowiec, lekarz, menedżer zdrowia, przez lata dyrektor Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu), Marek Kmiecik (przez kilkanaście lat dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich), Wojciech Marszałkiewicz (w latach 2018-2022 dyrektor Parowozowni Wolsztyn – instytucji kultury samorządu województwa).

Kilka tygodni temu odeszła również postać, bez której trudno sobie wyobrazić poznańskie uroczystości patriotyczne, także te organizowane przez samorząd województwa. 10 października na cmentarzu junikowskim pożegnano płk. Jana Górskiego, prezesa Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolski. – Piękny człowiek. Bohater, osoba, dla której jesteśmy pełni szacunku i wdzięczności – mówił o nim marszałek Marek Woźniak podczas obchodzonych w kwietniu bieżącego roku setnych urodzin pułkownika. ABO

Zasłużeni dla badania Piastów

18 października w Krakowie marszałek Marek Woźniak wręczył Polskiej Akademii Umiejętności Nagrodę Lednickiego Orła Piastowskiego.

Wyróżnienie odebrał prezes PAU Jan Ostrowski. Akademia jest pierwszym laureatem tej nagrody spoza Wielkopolski, a czternastym od czasu jej ustanowienia w 2009 r. przez zarząd województwa.

Wniosek w tej sprawie zgłosiło Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, a kapituła nagrody poparła go jednomyślnie. W uchwale przyznającej wyróżnienie podkreślono zasługi i znaczenie krakowskiej instytucji dla poznania dziedzictwa piastowskiego oraz upowszechniania wiedzy o roli dynastii Piastów w historii Polski i Europy.

Badania naukowe w tej dziedzinie prowadzi członkowie Wydziału II Historycz-

Uroczystość odbyła się w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach w Krakowie.

no-Filozoficznego, w którego skład wchodzi historycy, archeolodzy, filozofowie, prawnicy, socjolodzy i etnolodzy. Członkami Akademii Umiejętności byli też pierwsi badacze Ostrowa Lednickiego – Marian Sokołowski i Władysław Łuszczkiewicz.

Przypomnijmy, że Nagroda Lednickiego Orła Piastowskiego ma uhonorować osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych i promocji wiedzy

dotyczącej dynastii Piastów, a także ochrony piastowskiego dziedzictwa kulturowego. Wśród jej laureatów znajdują się wybitni uczeni i instytucje szczególnie zasłużeni dla zdobywania i propagowania wiedzy o początkach państwa polskiego.

Warto podkreślić, że aż ośmioro wyróżnionych dotychczas nagrodą było lub jest członkami Polskiej Akademii Umiejętności. RAK

Karp czy barszcz?

Samorząd regionu organizuje konkurs na świąteczną potrawę pn. „Wielkopolskie Smaki Wigilijne”.

W rywalizacji mogą wziąć udział koła gospodyń wiejskich z Wielkopolski. Zgłoszenia należy dokonać do 21 listopada do UMWW osobiście lub listownie (al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań) bądź e-mailem (dr.sekretariat@umww.pl).

Zgłosić można jedną potrawę: wytrawną lub na słodko. Następnie 3 grudnia trzeba będzie ją dostarczyć na finał, który zaplanowano podczas jarmarku bożonarodzeniowego w GOK w Kramsku.

Każda potrawa musi składać się wyłącznie z produktów jadalnych, łącznie z dekoracją. Jury oceni wygląd, estetykę, oryginalność i sposób podania, walory smakowe i zapachowe, związek potrawy z regionem i jego tradycjami. RAK

Dodają młodym skrzydeł

13 nauczycieli i 13 placówek edukacyjnych z regionu nagrodzono podczas gali podsumowującej konkursy o tytuł wielkopolskiej szkoły i nauczyciela roku.

Samorząd województwa rozstrzygnął szóstą edycję konkursów Wielkopolski Nauczyciel Roku oraz Wielkopolska Szkoła Roku. Uroczystą galę, w której udział wzięli m.in. samorządowcy, pedagodzy, dyrektorzy szkół i placówek związanych z oświatą, zorganizowano 21 października w Sali Ziemi na terenie MTP.

Zespół Szkół Przyrodniczych w Poznaniu i II LO im. Mikołaja Kopernika z Oddziałami Dwujęzycznymi i Międzynarodowymi w Lesznie – to placówki, które zwyciężyły w konkursie o tytuł Wielkopolska Szkoła Roku. Wśród nauczycieli najlepsze okazały się Justyna Rudomina z SP nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie oraz Ewa Ratajczyk z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych – Liceum Sztuk Plastycznych im. T. Kulisiewicza w Kaliszu.

Zwycięzcy otrzymali nagrody w wysokości 10 tys. zł, laureaci – 7,5 tys. zł, a wyróżnieni – 5 tys. zł. Z kolei najlepszym

Nauczycielkami roku zostały Justyna Rudomina oraz Ewa Ratajczyk, które odebrały nagrody z rąk marszałka Marka Woźniaka i Pauliny Stochniałek z zarządu województwa.

szkołom przyznano nagrody w wysokości 20 tys. zł, laureaci dostali po 10 tys. zł, a wyróżnione placówki po 7,5 tys. zł. Wręczyli je marszałek Marek Woźniak, przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka i Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

– Chcemy podziękować za tę niezwykłą pracę, zarówno organizatorom, dyrektorom,

kadrze zarządzającej szkołami, jak i nauczycielom, którzy zmagają się z tym, jak uczciwie przekazywać wiedzę o świecie, nie ideologizując przekazu i dając szansę wyboru, a jednocześnie mierząc się z wymaganiami rodziców i emocjami uczniów – stwierdził Marek Woźniak.

– Jesteście państwo przewodnikami dla młodych lu-

dzi, dajecie dobry przykład i życzę, abyście czerpali z tego dla siebie radość, siłę i inspirację – dodała Małgorzata Waszak-Klepka.

Oceniając pedagogów i placówki, jury bierze pod uwagę m.in. wysoką jakość nauczania, innowacyjne metody kształcenia, współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz kształtowanie wśród uczniów

postaw patriotycznych i obywatelskich.

– Wyłaniamy wśród przedszkół i szkół te, które w sposób szczególnie edukują naszą młodzież do tego, by z jednej strony pamiętała o tradycji, historii, swojej tożsamości, a z drugiej strony, by była gotowa na wyzwania przyszłości – podkreśliła Paulina Stochniałek. – Nagroda dla nauczyciela roku to z kolei wybór tych osób, które swoim entuzjazmem, pasją i chęcią przekazywania wiedzy każdego dnia dodają młodzieży skrzydeł.

Podczas uroczystości wręczono też odznaki honorowe „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” Urszuli Maćkowiak, Jackowi Michalskiemu, Zespołowi Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Ostrzeszowie, Zespołowi Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie i Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej w Poznaniu. RAK

Azjaci najlepiej czują Wieniawskiego?

Hina Maeda z Japonii uzyskała w tym roku największe uznanie jurorów.

Triumfem młodych muzyków z kontynentu azjatyckiego zakończył się 16. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu.

Konkurs Wieniawskiego to najstarsza tego typu impreza na świecie. Po raz pierwszy został zorganizowany w 1935 roku. Od drugiej edycji, czyli od 1952 r., odbywa się w Poznaniu.

Tym razem młodzi skrzypkowie z całego świata gościli w stolicy Wielkopolski w dniach 7-21 października. Organizację wydarzenia tradycyjnie już wsparł samorząd województwa. Dofinansowanie trafiło do instytucji

organizujących konkurs, czyli Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego oraz marszałkowskich: Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego i Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus.

Zwyciężczynią konkursu okazała się 20-letnia Japonka Hina Maeda, która oprócz nagrody głównej zdobyła też inne – za najlepsze wykonania: kaprysu i koncertu Henryka Wieniawskiego, koncertu Johannesa Brahmsa, sonaty. Podium uzupełnili przedstawiciele Kazachstanu i Chin, a wśród wyróżnionych znaleźli się skrzypkowie z Japonii i Korei Południowej. ABO

Samorządowe trendy na MTP

W dniach 17-18 października w Poznaniu odbyła się druga edycja Local Trends – Europejskiego Forum Samorządowego.

Sytuacja gospodarcza samorządów, wizja ich rozwoju, współpraca z rządem i NGO, kryzys energetyczny, zielona transformacja miast i wsi, nowa perspektywa finansowa UE – to najważniejsze tematy omawiane w stolicy Wielkopolski.

– Spotykamy się w trudnych czasach wojny w Ukrainie, kryzysu energetycznego i stale aktualnych wyzwań klimatycznych, przed którymi stoją wszystkie europejskie samorządy i właściwie cały nasz glob – mówił marszałek Marek Woźniak podczas uroczystego otwarcia Local Trends, wspominając też o rosnących kosztach coraz bardziej obciążających budżety JST.

Marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk zwrócił uwagę, że obecnie wszystkie globalne wyzwania (jak inflacja, skutki wojny w Ukrainie czy radykalny wzrost cen energii), są odczuwalne na poziomie samorządowych: – Dlatego chcemy, aby forum stało się platformą do kooperacji, dyskusji, a także merytorycznych sporów dotyczących sa-

Stoisko Wielkopolski podczas forum Local Trends.

morządów, biznesu, organizacji pozarządowych i władz centralnych.

W podobnym tonie wypowiedział się też prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak, mówiąc: – Żyjemy w okresie hejtu, dezinformacji, bełkotu, dlatego potrzebne są rzeczowe i merytoryczne rozmowy. Ale możemy je prowadzić tylko wtedy, gdy spotykają się wszyscy – przedstawiciele rządu, samorządu, biznesu i nauki.

Podczas Local Trends dyskutowano o wsparciu zrównoważonego rozwoju miast przez biznes, inflacji w samorządach, mieszkaniach komunalnych w czasach wysokich stóp procentowych czy

zielonej transformacji. Ponadto wielkopolski samorząd był gospodarzem debaty o wodorze.

– Długo poszukiwaliśmy rozwiązań i szans na nową perspektywę unijną. Postawiliśmy na technologie wodowe i na rozwiązania, które stają się popularne na całym świecie: od USA, przez Japonię, Australię, aż po Europę. Wodór może być szansą dla naszego regionu. Mamy potencjał i chcemy go wykorzystać – mówił Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Z kolei Paulina Stochniałek z zarządu województwa wzięła udział w debacie „Czy można żyć i zarabiać bez emipatii?” RAK

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

DEBATA O UKRAINIE

Debata o napaści Rosji na Ukrainę (z udziałem mera Kijowa Witalija Kliczki), stan demokracji lokalnej i regionalnej w krajach członkowskich, działania na rzecz środowiska oraz prawa kobiet i dzieci uchodźców – były wśród tematów sesji Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy, która odbywała się w dniach 25-27 października w Strasburgu. Uczestniczył w niej wicemarszałek Wojciech Jankowiak, przewodniczący polskiej delegacji. Podczas sesji nowym sekretarzem generalnym kongresu wybrano Francuza Mathieu Mori.

SKĄD BRAĆ ENERGIE?

Marszałek Marek Woźniak spotkał się w UMWW z ambasadorem Królestwa Danii Ole Toftem, który odwiedził Wielkopolskę 31 października. Rozmowy dotyczyły głównie tematów związanych z energią oraz nawiązywały do alternatywnych źródeł jej pozyskiwania, w tym z wiatru i w ramach wytwarzania biogazu z produkcji rolniczej. Wskazano na możliwości współpracy w tej sferze, mówiono też o związanej z przekształceniami w dziedzinie energetyki transformacji Wielkopolski wschodniej.

KOLEJ ŁĄCZY

Transgranicznemu ruchowi kolejowemu poświęcono była październikowa polsko-niemiecka konferencja, zorganizowana w Rostoku przez odpowiadające za eksploatację i utrzymanie torów w swoich krajach: niemiecką DB Netz AG i polskie PKP PLK S.A. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele województw dolnośląskiego, lubuskiego, wielkopolskiego (na czele z wicemarszałkiem Wojciechem Jankowiakiem) i zachodniopomorskiego, a także czterech niemieckich krajów związkowych. ABO

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI 24 PAŹDZIERNIKA, PODCZAS XLVI SESJI SEJMIKU, W RAMACH PUNKTU „INTERPELACJE I ZAPYTANIA”.

Adam Bogrycewicz (PiS) interpelował – razem z Markiem Sową – w kwestii naprawy ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 305 na odcinku między Nowym Tomysłem a Borują Kościelną, a także w sprawie kosztów i celowości prowadzenia profilu „Wielkopolska, tej” na portalu społecznościowym.

Marek Sowa (PiS) złożył interpelację dotyczącą zmiany zamówień na nowe składki zestawów pociągów w taki sposób, aby uwzględniały lepsze rozwiązania dotyczące przestrzeni do przewozu rowerów.

Zbigniew Czerwiński (PiS) zwrócił się z prośbą do marszałka o intensyfikację prac przygotowujących budowę nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego, w związku z planowanym przejęciem tej placówki przez samorząd województwa.

Zofia Itman (PiS) interpelowała na temat poprawy kursowania pociągów na trasie Gniezno – Jarocin, złożyła zapytanie o dofinansowanie grupy rekonstrukcyjnej działającej przy OSP w Kucharach Kościelnych oraz poprosiła o doprecyzowanie odpowiedzi na wcześniejszą interpelację dotyczącą uroczystości w Golinie.

Jan Grzesiek (PSL) zgłosił dwie interpelacje dotyczące wnioskowanej przez miejscowe samorządy budowy ścieżek pieszo-rowerowych przy DW 443: na odcinku Jarocin – Tarce oraz w miejscowości Lubinia Mała.

Łucja Zielińska (PiS) podziękowała przedstawicielom zarządu województwa za pomoc w organizacji 20-lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pile oraz mówiła o dobrej współpracy radnych z okręgu pilskiego podczas publicznych wystąpień.

Ponadto radni złożyli następujące pisemne interpelacje i zapytania: **Filip Kaczmarek (PO)** – w sprawach efektów programu „Gospodarna 2050 – H2 Wielkopolska” oraz sposobu dystrybucji „Monitora Wielkopolskiego”; **Łukasz Grabowski (PiS)** – na temat publicznego wykorzystania dziedzina UMWW oraz o uszczegółowienie kosztów wyjazdu radnych do Tajlandii.

ABO

Niepokój o pieniądze z UE

Sejmik zwraca uwagę na możliwość utraty funduszy unijnych dla Polski i apeluje do rządu.

Obradujący 24 października radni województwa zaapelowali do polskich władz o wyeliminowanie przeszkód (przede wszystkim związanych z systemem sądownictwa i przestrzeganiem unijnej Karty Praw Podstawowych), które blokują wypłatę naszemu krajowi unijnych pieniędzy z KPO, ale też mogą zagrozić przekazaniu środków (w tym dla regionów) z nowej unijnej perspektywy finansowej.

„Sejmik Województwa Wielkopolskiego z najwyższym niepokojem przyjmuje fakt braku wypłaty środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) oraz informacje, że nieprzestrzeganie przez Polskę Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej doprowadzi do niemożności uzyskania przez nasz kraj funduszy z Unii Europejskiej w ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027, co w konsekwencji grozi Wielkopolsce zapaścią gospodarczą i zahamowaniem inwestycji” – napisali radni w stanowisku skierowanym do rządu.

Podkreślili przy tym, że wielkopolskie samorządy odniosły ogromny sukces rozwojowy dzięki wykorzystywaniu funduszy unijnych z dotychczasowych perspektyw. Niemożność skorzystania z nowej puli będzie dla nich dużym ciosem, zwłaszcza biorąc pod uwagę

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Na październikowej sesji sejmiku radni wyrazili zaniepokojenie zablokowaniem unijnego wsparcia dla Polski, w tym dla naszego regionu.

obecną sytuację ekonomiczną i polityczną wokół nas. Odblokowanie unijnych funduszy sejmik określił jako „polską rację stanu”.

Za przyjęciem stanowiska, które w imieniu wnioskodawców zaprezentował Jarosław Maciejewski z PSL, było 21 radnych, przeciw zagłosowało 9, a 1 wstrzymał się od głosu.

Podczas gdy przedstawiciele rządzącej województwem koalicji mówili o trosce zarówno o stan rozwoju kraju dzięki wsparciu z UE, jak i o stan polskiej demokracji, radni z klubu PiS zgodnie krytykowali projekt stanowiska.

– Za blokowanie środków z KPO odpowiada PO wraz z politykami niemieckimi – prze-

konywał Robert Popkowski. A Adam Bogrycewicz zachęcał autorów sejmikowego apelu: – Chciałbym, abyście państwo wzniesli się na myślenie propolskie, a przestali myśleć obcy-
mi alfabetami.

– Trucizna antyunijnej propagandy niestety udzieliła się kolegom z PiS – komentował marszałek Marek Woźniak. – To jest jednoznacznie retoryka polexitowa.

– Siedzicie na beczce prochu i igracie z losem. Wystarczy spojrzeć na przypadek Wielkiej Brytanii... – przestrzegał z kolei sejmikową opozycję szef klubu radnych PO Henryk Szopiński.

ABO

Ład podsumowany bez stanowiska

Radni odrzucili przygotowaną przez PiS propozycję stanowiska sejmiku, dotyczącego podsumowania pięciu edycji rządowego funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

– W ciągu 14 miesięcy do Wielkopolski trafiła kwota ponad 5,2 mld zł, co stanowi niemal połowę środków przyznanych nam na realizację WRPO 2014-2020 – zauważył podczas październikowej sesji sejmiku przewodniczący klubu PiS Zbigniew Czerwiński. – Nigdy w historii samorządy nie uzyskały tak znacznych środków, zwłaszcza peryferyjne JST, wiejskie gminy, mniejsze powiaty. O sukcesie programu zadecydowały łatwy system aplikowania i rozliczeń oraz wysoki (sięgający nawet 98 proc.) poziom dofinansowania zadań.

– To brzmi jak propaganda o 19.30 w telewizji. Przecież mamy bezprecedensową inflację, a ten fundusz rządowy jest na kredyt, inaczej niż pieniądze unijne z Krajowego Planu Odbudowy, które wystarczy odblokować – ripostował szef klubu PO Henryk Szopiński.

– Przypomnę moje słowa sprzed kilku miesięcy: ten program to moment, w którym przestała istnieć samorządność. Decydowanie kiedyś, na co i ile pieniędzy ma ktoś wydać, już kiedyś mieliśmy, za naczelników w PRL – stwierdził wicemarszałek Wojciech Jankowiak z PSL.

Radni PiS (Adam Bogrycewicz, Krzysztof Sobczak, Marek Sowa, Leszek Bierla, Krzysztof Popkowski, Łukasz Grabowski), chwaliąc Polski Ład, wskazywali przykłady samorządów lokalnych, które skorzystały z rządowego funduszu.

– Konkursy z Polskiego Ładu pojawiają się nagle, rozstrzygnięcia nie są transparentne. To wykorzystywanie środków publicznych do kampanii wyborczej, bo lokalni posłowie występują jako darczyńcy – wskazywał marszałek Marek Woźniak.

Ostatecznie sejmik uchwalił ze stanowiskiem nie przyjął: poparło ją 12 radnych PiS, a pozostałe 25 osób było przeciw.

RAK

Pomysły sołectw dofinansowane

Sejmik przyznał wsparcie finansowe z budżetu województwa kilkudziesięciu lokalnym JST.

24 października radni zadecydowali, że niemal 400 tys. zł wesprze realizację 60 wniosków zgłoszonych przez lokalne społeczności w ramach X edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”. Formalnie beneficjentem pomocy finansowej są samorządy gmin, które podpisują z województwem umowę na przekazanie dotacji.

– W tym roku zgłoszono łącznie 162 wnioski. Dofinansowanie z kasy województwa dla pojedynczego projektu wynosi maksymalnie 70 proc. kosztów, jednak nie mniej niż 3000 zł i nie więcej niż 8000 zł – informowała 12 października podczas obrad sejmikowej komisji rolnictwa Damiana Nowak, dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW.

Pieniądze można przeznaczyć na zakup wyposażenia obiektów użyteczności publicznej (np. stołów, krzeseł, sprzętu AGD, nagłośnienia do świetlic i sal wiejskich); towarów służących kultywowaniu tradycji społeczności lokalnej (np. instrumentów dla zespołów folklorystycznych czy tradycyjnych strojów lub ich elementów); materiałów promujących wieś (np. banerów, namiotów).

Ponadto Samorząd Województwa Wielkopolskiego przekaże miastu Poznań 369 tys. zł na montaż windy osobowej w „Domu sportu” na Starołęce. W ramach programu „Kuliszy kultury” 80 tys. zł trafi do Trzcianki, która wyremontuje filię biblioteki w Niekursku, a powiat pleszewski otrzyma 77 tys. zł na zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowane w miejscowym Domu Pomocy Społecznej.

RAK

Wsparcie dla NGO

Po raz kolejny samorząd województwa wesprze organizacje z „trzeciego sektora”, przekazując na ich działania miliony złotych z budżetu.

Sejmik uchwalił 24 października „Program współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023”. Wcześniej, podczas obrad komisji, radni omawiali założenia tego dokumentu oraz sprawozdanie z konsultacji jego projektu (w tym ostatnim przypadku często sygnalizując małą aktywność NGO-sów na tym etapie prac).

Najważniejszy dla organizacji pozarządowych jest paragraf 2 przyjętego dokumentu. Brzmi on: „Na realizację programu współpracy planowana jest w 2023 r. kwota nie niższa niż 23 mln zł, w tym w ramach umów jednorocznych wydatkowana będzie kwota nie niższa niż 13 mln zł”.

ABO

Oni wybiorą sejmik

Radni wyłonili spośród siebie gremium, które zajmie się wyborem składu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Przypomnijmy, że uchwałę o powołaniu MSWW i nadaniu jego statutu sejmik przyjął już przed miesiącem. W skład młodzieżowego gremium wejdzie 39 radnych reprezentujących 6 okręgów wyborczych (podobnie, jak jest to w „dorosłym” sejmiku). Będą oni wybierani przez komisję wyborczą, a ich kadencja potrwa 3 lata. Projekt statutu przewiduje, że radnymi będą mogły zostać osoby, które najpóźniej w dniu wyboru będą miały ukończone 15 lat i nie przekroczyły 20. roku życia.

Na październikowej sesji radni województwa wyłonili spośród siebie 16 osób, które zasiadą we wspomnianej komisji wyborczej. Do tego grona desygnowano 6 przedstawicieli klubu PO, 5 z PiS, 3 z PSL, 1 z Nowej Lewicy oraz 1 niezrzeszonego.

ABO

Noblistka upamiętniona

Sejmik przyjął 24 października uchwałę ustanawiającą rok 2023 Wielkopolskim Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Dzięki swojej twórczości stała się wybitną ambasadorką polskiej kultury za granicą. Jej wiersze zostały przetłumaczone na kilkadziesiąt języków – czytamy w przyjętym podczas sesji sejmiku stanowisku.

W trakcie obrad Komisji Kultury Filip Kaczmarek z PO wyjaśniał, że chodzi o przypomnienie wielkopolskich korzeni pochodzącej z Kórnik polskiej noblistki z okazji przypadającej w przyszłym roku setnej rocznicy jej urodzin, a przy okazji także o docenienie roli poezji w naszym życiu. W podobnym tonie o przyjęcie uchwały upamiętniającej naszą poetkę, eseistkę i tłumaczkę zaapelował na sesji sejmiku szef klubu radnych PO Henryk Szopiński.

– To stanowisko trafnie oddaje nasze uznanie dla twórczości poetki, trudno przecież dyskutować z przyznaniem jej Nagrody Nobla – stwierdził radny niezrzeszony Jerzy Lechnerowski.

Innego zdania był klub radnych PiS. Przeciwno takiej uchwale wypowiedział się Adam Bogrycewicz, wskazując, że tego typu inicjatywy nie powinny budzić żadnych wątpliwości: – Tymczasem w tym przypadku, mimo niekwestionowanych dokonań artystycznych Wisławy Szymborskiej, takowe budzi między innymi postawa naszej poetki w czasach stalinowskich, jej członkostwo w PZPR i fakt, że nigdy nie odcięła się od tych poglądów.

Filip Kaczmarek zauważył w odpowiedzi, że Wisława Szymborska nie może już zabrać głosu, by obronić się przed zarzutami, dlatego odczytał jej wiersz pt. „Nienawiść”.

– Zdziwiają mnie wątpliwości zgłaszane przez PiS. Dwa fakty nie podlegają dyskusji: Szymborska jest laureatką Nagrody Nobla, najbardziej prestiżowej literackiej nagrody na świecie, a w środowisku nazywana jest pierwszą damą polskiej poezji – mówiła Zofia Szalczuk z PSL.

Ostatecznie stanowisko poparło 26 radnych z rządzącej województwem koalicji PO-PSL-Nowa Lewica, a przeciw zagłosowali lub wstrzymali się od głosu przedstawiciele PiS. RAK

Inspiracje z bliska i daleka

Podczas targów w Rimini radni uczestniczyli m.in. w spotkaniu promującym wielkopolskie specjały.

W Kaliszu członkowie komisji odwiedzili instytucje działające w obszarze polityki społecznej.

W Gdańsku radni z Komisji Kultury rozmawiali ze swoimi odpowiednikami z pomorskiego sejmiku.

W regionie, w kraju i za granicą szukali dobrych rozwiązań nasi radni.

Udział w targach TTG w Rimini, gdzie promowała się Wielkopolska, był głównym celem wyjazdu studyjnego Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki (12-14 października). Radni, na czele z przewodniczącą sejmiku Małgorzatą Waszak-Klepką, zapoznawali się też z takimi rozwiązaniami jak: ograniczanie zjawiska overtourismu, dostosowanie zabytkowych centrów do potrzeb turystów poprzez sieć dróg rowerowych, funkcjonowanie kumulatywnego biletu wstępu.

W krótszą drogę, bo do Kalisza, udali się 18 października członkowie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Zapoznali się tam z działalnością: Centrum Integracji Cudzoziemców, Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego, Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego.

Z kolei radni z Komisji Kultury w dniach 19-21 października odwiedzili miejsca związane z Ideą Rodła i działalnością Związku Polaków w Niemczech (Zakrzewo i Płotowo), a także zapoznali się z warunkami i zasadami działania instytucji kultury prowadzonych przez Samorząd Województwa Pomorskiego (m.in. gdańskie Teatr Szekspirowski i Europejskie Centrum Solidarności oraz muzeum w Bytowie), odwiedzili też Dom Kaszubski i Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku oraz Teatr Muzyczny w Gdyni. ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odpowiedział na interpelację Małgorzaty Stryjskiej dotyczącą pociągów kursujących na trasie z Poznania do Gniezna. Przekazał, że – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom podróżnych – postanowiono, iż od nowego rozkładu jazdy 2022/2023, obowiązującego od 11 grudnia 2022 r., wszystkie połączenia realizowane na linii kolejowej nr 353 będą traktowane jako osobowe. Oznacza to, że pociągi będą się zatrzymywać na każdej stacji i przystanku osobowym.

– przekazał Łukaszowi Grabowskiemu informacje o celach i kosztach wizyty studyjnej radnych z Komisji Gospodarki w Tajlandii. Przypomniał, że była ona realizacją uchwalonego przez sejmik planu pracy komisji. Wskazał na wsparcie oraz nadanie odpowiedniej rangi stoisku regionu na targach Food&Hospitality Thailand, a także realizacji projektu „Gospodarna Wielkopolska” oraz promocji w jego ramach marki Wielkopolski. Poinformował o osobach, z którymi spotkała się delegacja oraz zaznaczył, że promocja gospodarcza to proces długofalowy, wymagający cierpliwości, spójnych i konsekwentnych działań, przynoszący efekty w dłuższej perspektywie czasu.

– odniósł się do interpelacji Filipa Kaczmarka dotyczącej sposobu dystrybucji „Monitora Wielkopolskiego”. Przedstawił radnemu – wynikające z zawartych z wydawcami umów oraz z uwarunkowań technicznych – zasady insertowania magazynu samorządowego do wyłonionych w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dzienników i tygodników ukazujących się w województwie wielkopolskim.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski

– odpowiedział Adamowi Bogrycewiczowi w sprawie zwiększenia wsparcia dla rodzinnych ogrodów działkowych w Wielkopolsce.

Poinformował, że zarząd województwa 14 października 2022 r. podjął uchwałę w sprawie określenia zasad przydzielania środków budżetowych na prace związane z ochroną, rekultywacją i poprawą jakości gruntów rolnych. Zwiększono w niej wysokość dofinansowania na infrastrukturę ogrodową, realizowaną przez ROD-y, do kwoty 50 tys. zł, przy zachowaniu wymaganego wkładu własnego na poziomie 30 proc. poniesionych kosztów. Wskazał, że ewentualne umniejszenie wspomnianego wkładu własnego miałyby bezpośrednie przełożenie na wysokość dotacji udzielanej na pozostałe zadania wymienione w rzeczowej uchwale.

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– przekazał Markowi Sowie, że posiedzenie komisji rekrutacyjnej na stanowisko dyrektora Ośrodka Integracji Europejskiej w Rokosowie odbyło się 27 kwietnia 2022 r. Jednym z dokumentów składanych przez kandydatów była koncepcja funkcjonowania jednostki w Rokosowie w latach 2022-2030. Najlepiej została oceniona koncepcja Beaty Tomczak-Kawęckiej. Po rozpoczęciu pracy na ww. stanowisku Beata Tomczak-Kawęcka oceniła bieżącą sytuację jako ograniczającą możliwości wdrożenia jej koncepcji oraz planów i 28 lipca 2022 r. złożyła wypowiedzenie.

23 września 2022 r. zarząd województwa powierzył obowiązki dyrektora ośrodka w Rokosowie Ewie Misiaczyk, kierownikowi działu administracyjno-gospodarczego. Zadania w ramach projektu „Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Rokosowie” realizowane są zgodnie z harmonogramem, aktualizowanym na bieżąco z uwzględnieniem czynników zewnętrznych i robót dodatkowych.

– odpisał Adamowi Bogrycewiczowi i Markowi Sowie, że w tegorocznej edycji Forum Ekonomicznego w Karpaczu wzięła udział delegacja województwa wielkopolskiego, w skład której weszli członkowie organów opiniotwórczo-doradczych: Wielkopolskiej Rady Trzydziestu oraz Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, jak również przedstawiciele Samorządu Województwa Wielkopolskiego (łącznie 44 osoby). Udział członków delegacji w wybranych debatach i panelach pozwolił na zapoznanie się z aktualnymi trendami rozwoju gospodarczego kraju i ich adaptacją do rozwiązań subregionalnych, jak również na wzmocnienie wizerunku województwa wielkopolskiego jako regionu silnego gospodarczo na mapie kraju. Jacek Bogusławski pełnił funkcję panelisty w dwóch debatach tematycznych. Doświadczenia tegorocznego udziału w wydarzeniu wskazują na celowość obecności województwa w przyszłorocznym forum.

– odpowiedział na interpelację Filipa Kaczmarka w sprawie efektów prowadzonego przez samorząd województwa projektu „Gospodarna 2050 – H2 Wielkopolska”. Przekazał, że projekt, realizowany w ramach WRPO 2014+, oferował wsparcia dla MŚP z Wielkopolski m.in. w postaci kilkumiesięcznej współpracy z ekspertami, polegającej na przeprowadzeniu audytu, wykonaniu raportu z audytu, zapewnieniu doradztwa oraz przekazaniu rekomendacji. 20 firm zostało przygotowanych do rozwoju kompetencji, sformułowano dla nich możliwości techniczne oraz możliwości pozyskania dofinansowania. MŚP włączyły procesy rozwoju w kierunku technologii wodorowych w swoje długoterminowe strategie, a w przypadku kilku firm zauważalna jest stopniowa realizacja tych strategii.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– Ustosunkował się do interpelacji złożonej przez Marka Sowę. Poinformował, że we wskazanym przez radnego dniu (22 września) odbyły się wcześniej zaplanowane wyjazdy służbowe, związane m.in. z uczestnictwem przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w Konwencji Przewodniczących Sejmików Województw Rzeczypospolitej Polskiej, obsługą transportową delegacji z Bretanii oraz przeprowadzaniem kontroli. Jednocześnie przekazał, że dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku kierowcy przebywało w tym dniu na urlopie wypoczynkowym.

– w odpowiedzi na zapytanie radnej Zofii Itman, dotyczące reprezentowania Samorządu Województwa Wielkopolskiego podczas gali z okazji 660-lecia Gminy, poinformował, że każdorazowo na posiedzeniu Zarządu Województwa Wielkopolskiego wyznaczana jest osoba, której powierza się wręczenie odznaki honorowej „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”. Zwyczajowo też osoba wyznaczona zaprasza do wspólnego wręczenia odznaki radnych obecnych na wydarzeniu. ABO

Statuetka od spółdzielców

Członek zarządu województwa Paulina Stochniałek została doceniona za działania mające na celu wspieranie i promowanie szeroko rozumianej idei ekonomii społecznej w naszym regionie.

Przedstawiciele funkcjonujących w tej formule podmiotów, samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wymieniali się przez trzy dni doświadczeniami ze swojej działalności. Okazją do rozmów było zorganizowane w dniach 5-7 października w Licheniu Wielkopolskie Forum Ekonomii Społecznej i Ogólnopolskie Forum Spółdzielni Socjalnych.

Podczas pierwszego dnia wydarzenia odbyła się uroczysta gala, na której wręczono statuetki Przyjaciół Społeczności Socjalnej. Jedno z takich wyróżnień trafiło do Pauliny Stochniałek z Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Jak czytamy w laudacji, statuetkę przyznano m.in. „za wiarę w wielkopolską ekonomię społeczną”, doceniając działania strategiczne na poziomie województwa i konkretne inicjatywy wspierające rozwój spółdzielczości socjalnej, a także promocję tej sfery (również na forum krajowym i międzynarodowym) oraz edukację na jej temat. ABO

Wyróżnienia dla medalistów

75 zawodniczek i zawodników z wielkopolskich klubów otrzymało 20 października stypendia sportowe samorządu województwa.

Stypendia sportowe samorządu województwa wręczono w UMWW 20 października.

Widzę w was przyszłych mistrzów Europy i świata – powiedział do stypendystów marszałek Marek Woźniak, witając młodzież podczas uroczystej gali, która odbyła się w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu. – Mam nadzieję, że te nasze stypendia sportowe będą symboliczną cegiełką w wyszkoleniu i dalszych międzynarodowych sukcesach, bo młodzi zawod-

nicy sięgają później często po najwyższe laury.

20 października wyróżnienia otrzymali medaliści oraz uczestnicy mistrzostw świata i Europy w kategoriach młodzieżowych. W tej edycji programu stypendialnego, z tego typu wsparcia skorzystało już 1184 wielkopolskich sportowców.

– Wiemy, jak kosztowny staje się proces profesjonalnego przygotowania do zawodów. Takie indywidualne stypendium, będące wyrazem

uznania dla osiągnięć sportowców, pokrywa tylko część wydatków. Gratuluję wam sukcesów, które są sumą talentu i pracy, pogodzenia nauki ze sportową rywalizacją – zauważył Marek Woźniak, dziękując za wsparcie i zaangażowanie także trenerom, działaczom oraz rodzicom stypendystów.

Następnie marszałek wręczył zawodnikom wyróżnienia wraz z Jackiem Bogusław-

skim z zarządu województwa, wiceprzewodniczącą sejmiku Agnieszką Grzechowiak i szefową komisji kultury fizycznej Krystyną Kubicką-Sztul.

– To motywacja do dalszej pracy i miłe docenienie naszych sukcesów – podkreśliła w imieniu młodych sportowców kajakarka Martyna Klatt z KS AZS AWF Poznań.

Lista stypendystów samorządu dostępna jest na stronie www.umww.pl. RAK

Wirtualnie do muzeum

Nowy portal funkcjonuje pod adresem www.zbiory.muzeum-szreniawa.pl.

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie udostępniło portal, na którym można zobaczyć obecnie 1200 obiektów.

Projekt „Warte poznania. Cyfrowe dziedzictwo rolnictwa polskiego” realizowano w latach 2021-2022. Pod adresem www.zbiory.muzeum-szreniawa.pl powstał portal prezentujący zdigitalizowane zasoby placówki. Łącznie udostępniono 1200 obiektów, ale w perspektywie kilku lat będzie ich więcej.

Poza wizerunkami i opisami obiektów muzealnych na stronie można znaleźć także powiązane z nimi materiały edukacyjne w postaci gotowych scenariuszy lekcji, kart pracy, materiałów źródłowych pomocnych w nauczaniu, prezentacji multimedialnych i filmów, a także wiele artykułów o charakterze popularnonaukowym.

Domenę udostępniono w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej, dostosowując ją także do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. RAK

Nagrodzeni za recykling

18 października w Poznaniu rozstrzygnięto konkurs „Aktywni w Wielkopolsce”.

Współorganizowane przez samorząd województwa przedsięwzięcie ma wyróżnić podmioty, które tworzą najbardziej efektywne systemy selektywnej zbiórki odpadów, promują nowe techniki w zakresie ich odbioru, zbior-

ki, odzysku i przygotowania do recyklingu oraz prowadzą skuteczną edukację ekologiczną.

W tym roku wśród laureatów znaleźli się: gmina Rokietnica, Związek Międzygminny Obra, Alvater Piła oraz zakłady zagospodarowania odpadów z Ostrowa Wlkp., Olszowej i Poznania. Podczas wydarzenia wręczono też po-

raz pierwszy w historii statuetkę pn. „Wielkopolski Kwiat Recyklingu”. Otrzymała ją gmina Szydłowo.

– Chcemy w ten sposób wyróżnić gminy, które podejmują efektywne działania w obszarze związanym z gospodarowaniem odpadami – podkreślił Jacek Bogusławski z Zarządu Województwa Wielkopolskiego. RAK

Uczcili Bataliony Chłopskie

Wielkopolanie upamiętnili powstanie drugiej największej zbrojnej organizacji w Polsce podczas II wojny światowej.

Uroczystości z okazji 82. rocznicy powstania Batalionów Chłopskich odbyły się 14 października przed pomnikiem Tadeusza Kościuszki w Poznaniu, u zbiegu ulic Grunwaldzkiej i Bukowskiej.

– 170 tysięcy zaprzysiężonych żołnierzy Batalionów Chłopskich to walka o wolność, o niepodległość, walka ze zniewoleniem, walka z za-

Uroczystości odbyły się przy pomniku Tadeusza Kościuszki.

grożeniem życia narodu. Ponad 3 tysiące bitew, potyczek, akcji sabotażowych, o których historia często wspomina marginalnie. A trzeba to podkreślać i trzeba o tym pamiętać – zaznaczył podczas obchodów Wojciech Jankowiak, wicemarszałek województwa i jednocześnie prezes zarządu głównego Towarzystwa im. Stanisława Mikołajczyka.

Podczas uroczystości, której towarzyszyła asysta wojskowa, odbył się apel poległych, a przy pomniku złożono wiązanki kwiatów i zapalono znicze. ABO

Dla twardzieli

Przewodnik opisuje 19 tras.

WOT wydała przewodnik pt. „Wielkopolska dla wytrwałych kajakarzy”.

W najnowszej publikacji Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej zaprezentowano 19 tras, dotychczas mniej znanych, ale niezwykle urokliwych i stanowiących wyzwanie dla doświadczonych kajakarzy.

Autorzy zapraszają na wyprawę np. Flintą, Płynnicą czy Łobzonką. Często da się tam płynąć tylko wiosną lub zimą, przy wyższym stanie wód, między zwalonymi drzewami.

Przewodnik jest bezpłatny, można go otrzymać w punktach informacji turystycznej, podczas wydarzeń plenerych i targów lub pobrać wersję cyfrową ze strony www.wot.org.pl. RAK

Wodór ruszył w Wielkopolskę

Samorząd województwa zorganizował w październiku cykl spotkań promujących wykorzystanie H₂ w biznesie i w codziennym życiu.

Od 20 do 26 października w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Ostrowie Wlkp., Pile i Poznaniu (codziennie w innym mieście) odbywały się kilkugodzinne imprezy plenerowe pn. „Poznaj Wodór Roadshow”. Urząd Marszałkowski w Poznaniu pokazywał tam, wspólnie z partnerami, nowoczesne rozwiązania i technologie wodorowe, urządzenia wykorzystujące ogniwo paliwowe na H₂, a także różne instalacje i atrakcje edukacyjne.

Firma Sanpol zaprezentowała np. wydajne piece i kotły na wodór oraz miks wodoru z gazem. HS Energy pokazało magazyn energii, z którego ładowano m.in. smartfony. Instytut Fizyki Molekularnej PAN pojawił się ze swoimi elektrolizernami, a Sieć Badawcza Łukasiewicz Poznański Instytut Technologiczny – z lekkim i wytrzymałym ciśnieniowym zbiornikiem na wodór. Wystawę uzupełniały auta hyundai nexo czy toyota mirai.

– Nasze miasteczko odwiedziły w sześciu miejsco-

„Poznaj Wodór Roadshow” to akcja skierowana zarówno do dorosłych, jak i do dzieci.

wościach tysiące osób, młodszych, starszych, całych rodzin. Oprócz dawki edukacji, rozrywki i zabawy, nie zabrakło warsztatów z elektrolizy czy prelekcji naukowców. Mieszkańcy dowiedzieli się, czym jest gospodarka wodorowa i jak ten pierwiastek może odmienić nasz transport, przemysł czy ma-

gazynowanie energii – podsumowują wydarzenie organizatorzy.

Nieco wcześniej, w dniach 11-12 października, wielkopolskie firmy zainteresowane gospodarką wodorową wzięły udział w wizycie studyjnej w Wielkiej Brytanii.

Delegacji sześciu przedsiębiorstw (z projektu „Gospodarna 2050 – H2Wielkopolska”) przewodniczył Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Wielkopolanie odwiedzili m.in. jednostkę naukowo-badawczą uniwersytetu w Manchesterze, która od wielu lat rozwija współpracę z bizne-

sem, przemysłem i samorządem. Zapoznali się z działalnością centrum, zwiedzili laboratorium ogniwo paliwowych, rozmawiali o przygotowaniu i wdrażaniu w angielskiej aglomeracji regionalnej strategii wodorowej.

W okolicach Newcastle delegacja podglądała z kolei Hydrogen Home upon Tyne, czyli obiekt służący testowaniu rozwiązań i technologii wodorowych w mieszkalnictwie. Znajdują się tam domy modułowe, w których używane są wodorowe kucharki, piecyki i bojler. Jest też instalacja, w której mieszane są gaz ziemny (80 proc.) z wodorem (20 proc.), a paliwo przesyłane jest następnie siecią gazową do domów w pobliskim Winlaton.

Ponadto 25 października w UMWW odbyła się konferencja pt. „Przyszłość energetyki wodorowej w Wielkopolsce”. Samorządowcy, przedsiębiorcy i naukowcy dyskutowali o sposobach wykorzystania wodoru w transporcie i w gospodarce komunalnej. RAK

Zatańczyli we Wronkach

Na parkiecie we Wronkach swoje umiejętności zaprezentowało ponad 100 par z całej Polski.

Dzięki wsparciu m.in. samorządu województwa odbył się we Wronkach w dniach 21-23 października VIII Ogólnopolski Turniej Tańców Polskich o „Wielkopolski Bat”.

W jednej z najbardziej prestiżowych imprez tego typu w Polsce wzięło udział ponad 100 par z całego kraju, rywalizując na parkiecie w takt polskich tańców narodowych i regionalnych. Główne nagrody – Wielkopolskie Baty, przyznane w 8 kategoriach, trafiły do par z Olsztyna, Puław, Wronek, Poznania, Warszawy i Gdańska.

Poza turniejem odbyły się warsztaty polskich tańców

narodowych. Podczas specjalnej prelekcji i na okolicznościowej wystawie popularyzowano też wielkopolskie stroje ludowe.

W trakcie wronieckiego wydarzenia odznakę honorową „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” otrzymali organizatorzy turnieju Hanna i Jan Galasińscy. Wyróżnienie to wręczył wiceprzewodniczący sejmiku Jarosław Maciejewski.

Wśród patronów honorowych turnieju był marszałek Marek Woźniak, a organizacja wydarzenia była możliwa dzięki wsparciu finansowemu udzielonemu przez samorząd województwa. ABO

Poszukując wielkiej pyry

Już po raz drugi samorząd województwa zorganizował rywalizację, która miała wyłonić największego ziemniaka z wielkopolskich pól oraz najsmaczniejszą potrawę przygotowaną z tego warzywa.

Uczestnicy konkursu „Pyra i kapustka to do pysznego dania przepustka” oraz na największą wielkopolską pyrę spotkali się 8 października w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Dąbrowskiej w Ostrzeszowie.

Do finałowych zmagani zgłoszono 61 potraw oraz 38 wielkich ziemniaków.

Największą pyrą pochwaliło się sołectwo Budy Liskowskie Drugie – reprezentująca je sołtys Monika Prętczyńska pokazała ziemniak ważący niemal 2,3 kilograma! O pół kilograma lżejszy był kartofel przywieziony przez Koło Gospodyń Wiejskich Bielawy. Na trzecim miejscu uplasowało się Koło Gospodyń Wiejskich w Skrzynkach, które miało bulwę o wadze prawie 1,5 kilograma.

Z kolei w konkursie kulinarnym podium zajęły: Koło Gospodyń Wiejskich Błażewo („Ziemniaczane kapuśniaki Babci Geni”), Koło Go-

spodyń Wiejskich w Będziechowie („Zupa krem z kapusty z czipsami z obierków ziemniaka i płatkami boczku z kotlecikami ziemniaczanymi nadziewanym grzybami z boczkiem”) oraz Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Bukowianki w Bukownicy („Królewska pyra z kapustą i żeberkiem”). W tej kategorii przyznano też 10 wyróżnień.

Nagrody i wyróżnienia wręczyli podczas ostrzeszowskiej imprezy wicemarszałek Krzysztof Grabowski i radny województwa Andrzej Pichet. ABO

Będzie obwodnica Czempinia

Jest szansa, że za kilka lat mieszkańcy kolejnego wielkopolskiego miasta odczują korzyści wynikające z wprowadzenia ruchu tranzytowego poza centrum.

17 października w Czempiniu wicemarszałek Wojciech Jankowiak i burmistrz Konrad Malicki podpisali list intencyjny w sprawie budowy obwodnicy tego miasta w ramach drogi wojewódzkiej nr 310.

Dyrektor WZDW Paweł Katarzyński poinformował, że zlecono już wykonanie koncepcji optymalnego przebiegu nowej drogi. Przygotowanie dokumentacji oraz budowa trochę jednak potrwać...

– Według naszych zamierzeń budowa obwodnicy ma zostać sfinansowana z funduszy unijnych w ramach nowej perspektywy – mówił wice-

marszałek Wojciech Jankowiak. – Tego typu inwestycje są przygotowywane w perspektywie wieloletniej. Długotrwale jest między innymi uzyskiwanie zgód środowiskowych, potem projektowanie i uzyskiwanie pozwolenia na budowę, na co potrzeba w sumie do trzech lat. A później odrębną sprawą będzie sama realizacja, która może potrwać również do trzech lat. ABO

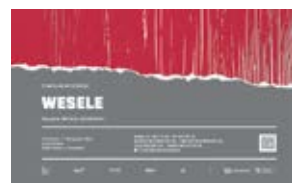
POLECAMY

CZŁOWIEK I LAS

W Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie otwarto wystawę pt. „Piast surwiwal. Człowiek i las 1000 lat temu”. Ekspozycja przedstawia, jak wyglądały i jakie miały znaczenie dla ludzi wczesnego średniowiecza lasy gospodarcze oraz dzikie puszcze. Wystawie (czynnej do 18 czerwca 2023 r.) towarzyszy ścieżka sensoryczna, pozwalająca na doświadczenie lasu i jego pożytków za pomocą różnych zmysłów: dotyku, zapachu i słuchu.

WESELE W TEATRZE

Teatr Nowy w Poznaniu zaprasza 11 listopada na premierę „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego w reżyserii Mikołaja Grabowskiego. „W Święto Niepodległości będzie można znaleźć u nas schronienie, by osobiście zweryfikować, na ile celnie i ponadczasowo Wyspiański opisał kryzys polskiego społeczeństwa naznaczony jego podziałem. Na scenie zobaczą Państwo niemal cały zespół teatru” – czytamy w zaproszeniu. Kolejne odłony spektaklu zaplanowano na: 12, 13, 15, 16, 26, 27, 29 i 30 listopada.

KSIĄŻKA DLA SENIORA

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu rozpoczyna od listopada 2022 r. realizację pilotażowej akcji – książka na telefon dla seniora z dostawą do domu, która potrwa do marca 2023 r. Z oferty mogą skorzystać czytelnicy, którzy ukończyli 60 lat i zamieszkują poznańskie Jeżyce. Wystarczy skontaktować się z WBPI-CAK, tel. 61 66 40 873 lub e-mail: wypożyczalnia@wbp.poznan.pl. RAK

WIĘCEJ PROPOZYCJI INSTYTUCJI KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA:

Dlaczego samorząd województwa

Jaką szkołę wybrać po podstawówce? Czy lepiej zdobyć ogólne wykształcenie, czy szukać konkretnego fachu? Na czym polega nauka

Piotr Ratajczak

Od kilku lat w naszym regionie (w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu) funkcjonują centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego – jednostki organizacyjne samorządu województwa. Ich rolą jest być koordynatorem na linii pracodawca – szkoła – uczeń, a także szeroko rozumiane propagowanie wyboru szkół branżowych.

Pod koniec października sejmik rozpatrzył informację o działalności tych placówek. W przygotowanym dla radnych materiale wymieniono działania podejmowane przez CWRKDiZ, jak porozumienia zawierane z izbami rzemieślniczymi, cechami rzemiosł, szkołami i przedsiębiorcami, inicjatywy w zakresie doradztwa zawodowego, organizację praktyk i staży zagranicznych, międzynarodowe projekty, udział w targach edukacyjnych, konkursach i wielu innych podobnych przedsięwzięciach.

Jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw CWRKDiZ, cieszących się od początku dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem młodzieży, jest „Noc zawodowców”. Tegoroczna odsłona wydarzenia, organizowana w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu (oraz w zaprzyjaźnionych z placówkami samorządu województwa szkołach z innych miejscowości) odbyła się 7 października pod hasłem „Zawodowa moc”.

Rozwiniąć pasję

– „Noc zawodowców” promuje szkoły branżowe i techniczne, jako tzw. szkolnictwo pozytywnego wyboru i jest adresowana zwłaszcza

Tegoroczna odsłona wydarzenia, organizowana w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu (oraz w zaprzyjaźnionych z placówkami samorządu województwa szkołach z innych miejscowości) odbyła się 7 października pod hasłem „Zawodowa moc”.

do uczennic i uczniów klas 7 i 8, którzy stoją przed wyborem swojej ścieżki edukacyjnej i zawodowej – podkreśla Paulina Stochniałek z zarządu województwa. – Chcemy pokazać młodzieży szersze perspektywy i uświadomić uczniom, jak ważnego wyboru dokonują.

Wydarzenie angażuje nie tylko młodzież ostatnich klas szkół podstawowych, ale także ich rodziców, pracodawców, rzemieślników, doradców zawodowych, nauczycieli kształcących w zawodach i wszystkich, których interesuje tematyka związana z edukacją oraz rynkiem pracy. Jest też okazją do poznania osób znanych na tym rynku, odnoszących sukcesy i oferujących zatrudnienie w konkretnych zawodach. Takich postaci w naszym regionie nie brakuje.

– Dla młodych ludzi możliwość zadania pytań mistrzom, czeladnikom i innym fachowcom jest nie do przecenienia – dodaje Paulina Stochniałek.

Chcemy pokazać młodzieży szersze perspektywy i uświadomić uczniom, jak ważnego wyboru dokonują

Koniec podstawówki i co dalej? Chcę być zawodowcem. Jak to zrobić? W jakim kierunku rozwija się rzemiosło w naszym subregionie? Odpowiedzieć m.in. na tego typu pytania i rozterki młodzieży starali się prelegenci.

– Ważne jest stworzenie przestrzeni, w której młody człowiek będzie miał okazję

do tego, aby dowiedzieć się, jak wygląda nauka w określonym zawodzie. Należy dać uczniom możliwość poszerzenia wiedzy, a co za tym idzie, horyzontów, jak rów-

nienia nie zabrakło spotkań z ekspertami i transmisji online, przeznaczonych zwłaszcza dla rodziców, pedagogów i doradców zawodowych. Przykłady?

Nie tylko nauka

Tegorocznym gospodarzem „Nocy zawodowców” w Poznaniu był Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych, który zaprosił do współpracy kilka poznańskich szkół i firm, wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego, Uniwersytet Przyrodniczy, Polską Izbę Przemysłu Targowego oraz Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą.

– „Noc zawodowców” to przede wszystkim przestrzeń do spotkań i rozmów z pracodawcami i rzemieślnikami oraz możliwość poznania ofert szkół branżowych i tech-

nicznych, których profil edukacyjny coraz częściej staje się odpowiedzią na wymogi współczesnego rynku pracy – informuje Magdalena Kucharska, zastępca dyrektora Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu.

Młodzież mogła skorzystać m.in. z licznych pokazów, organizowanych przez pracodawców, mistrzów i rzemieślników. Oprócz garści merytorycznych informacji dla uczniów przygotowano wiele atrakcji. Jedną z nich był quiz pt. „Zawodowa moc”, w którym na pytania z zakresu znajomości zawodów odpowiadało ponad 150 osób. Było też koło fortuny, quiz kulinarny, wirtualna strzelnica, konkurs kartograficzny pt. „Skala ma wielkie oczy” czy rywalizacja „Jaki to samochód”.

Przyjemne z pożytecznym połączono też w subregionie leszczyńskim, w którym wydarzenia dla młodzieży odbywały się w Zespole Szkół Zawodowych w Gostyniu, Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Nietążkowie oraz w Szkole Podstawowej w Sierakowie.

– W „Nocy zawodowców” wzięli udział uczniowie z całego subregionu leszczyńskiego, a frekwencja była ogromna, szacowana na około 2000 osób. Młodzież przyjeżdżała w formie zorganizowanej (autokarami z okolicznych szkół podstawowych), przychodziła również z rodzicami, a także indywidualnie lub ze znajomymi – relacjonuje Norbert Kozłowski, specjalista ds. współpracy i promocji z CWRKDiZ w Lesznie.

Uczniowie mogli w jednym miejscu i czasie poznać ofertę edukacyjną wielu szkół ponadpodstawowych, zapoznać się z działalnością cechów rzemiosł różnych, oko-

CO SIĘ NAJBARDZIEJ SPODOBAŁO RADNYM PODCZAS „NOCY ZAWODOWCÓW”?

Filip Kaczmarek, PO

– W tym roku brałem udział w „Nocy zawodowców” w Zespole Szkół Budowlano-Drzewnych w Poznaniu. Uczniowie i ich rodzice mogli zapoznać się z ofertami szkół i pracodawców, a nawet jednej uczelni wyższej – Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Wielkim atutem tej inicjatywy jest możliwość doświadczenia praktycznej, warsztatowej strony prezentowanych zawodów. Bardzo budująca jest też pasja i zaangażowanie nauczycieli i praktyków, którzy pokazywali uczniom, jak wygląda praca nowoczesnego zawodowca. Być może dlatego frekwencja w tej edycji „Nocy zawodowców” była znakomita, a do niektórych prezydentów ustawiały się kolejki chętnych. Nie mam wątpliwości, że to świetny sposób na zainteresowanie młodzieży szkołami przygotowującymi do wykonywania różnych zawodów.

Paulina Stochniałek, PO

– „Noc zawodowców”, którą organizujemy wraz z Departamentem Edukacji i Nauki UMWW oraz naszymi jednostkami, ma pokazać siłę zawodów, możliwości szkolnictwa zawodowego i szanse, jakie płyną ze świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej. Fachowcy, zawodowcy chcą się pochwalić swoimi profesjami, a uczniowie chcą je zobaczyć. My dajemy tę przestrzeń, pokazujemy, że warto zdobyć konkretny zawód, dobrze płatny i będący odpowiedzią na zainteresowania i pasję. Zaangażowanie szkół – gospodarzy przełożyło się na emocje, poznawanie i wręcz dotykanie tego, w czym może się zrealizować młodzież. Potwierdzała to nie tylko frekwencja, ale i aktywność, którą widziałam podczas tegorocznych spotkań. Konsekwentnie promujemy szkolnictwo zawodowe, a nie ma lepszego sposobu, niż dać je młodym odkryć i dotknąć.

Łucja Zielińska, PiS

– „Noc zawodowców”, organizowana w północnej Wielkopolsce przez Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Pile, odbyła się tym razem m.in. w Zespole Szkół im. Hipolita Cegielskiego w Chodzieży. Wydarzenie, w którym uczestniczyłam, cieszyło się ogromnym zainteresowaniem młodzieży stojącej przed wyborem swojej ścieżki zawodowej. Uczniowie mogli poznać różne profesje, porozmawiać z przedsiębiorcami, a także spotkać się ze starszymi kolegami, którzy kształcą się w okolicznych pracowniach zawodowych. To bardzo cenne doświadczenia, zwłaszcza w obliczu dynamicznych zmian na rynku pracy. Nowoczesne technologie, informatyzacja, cyfryzacja – młodzież musi się w tym odnaleźć, by odnieść zawodowy sukces. W Chodzieży, oprócz nauki, była też rozrywka, np. pokazy światła laserowych, quizy, gry.

stawia na kształcenie zawodowe

w określonym zawodzie? To pytania, na które próbowali znaleźć odpowiedzi uczniowie podczas tegorocznej „Nocy zawodowców”.

FOT. ARCHIWUM CWRKDiZ W PILE

FOT. ARCHIWUM CWRKDiZ W KALISZU

FOT. ARCHIWUM CWRKDiZ W KALISZU

Młodzież mogła skorzystać m.in. z licznych pokazów, organizowanych przez pracodawców, mistrzów i rzemieślników, starszych kolegów.

licznych rzemieślników oraz przedsiębiorców. Zorganizowano też wyjazd do firmy Jegger – produkującej przyczepy i zabudowy samochodowe. Młodzież podglądała tam działanie m.in. robota edukacyjnego (służącego do nauki programowania), lasera do wycinania metalu, giętkarki do blach, nowoczesnego magazynu.

– Zawsze łączymy przyjemne z pożytecznym, bo poza wyżej wspomnianą ofertą, podczas tego wydarzenia można było posłuchać na żywo zespołów muzycznych, obejrzeć pokazy sztuk walki, zobaczyć w akcji psa tropiącego – wymienia Norbert Kozłowski.

CWRKDiZ w Pile realizowało w tym roku przedsięwzięcie w trzech lokalizacjach

południowej Wielkopolski: w Zespole Szkół im. Hipolita Cegielskiego w Chodzieży, w Zespole Szkół nr 1 w Wągrowcu (ogólna liczba uczestników to około 1200 osób) oraz w kameralnym „Kinie za Rogiem” w Trzciance, gdzie odbywały się m.in. pokazy filmów związanych z tematyką zawodową, rekrutacją, adaptacją w nowym miejscu pracy, rozwojem kariery.

– W programie imprez w szkołach znalazły się m.in.: zawodowa scena (przykłady sukcesów firm i osób z pasją, łącznie 25 prezentacji), warsztaty zawodowe (pokazy zawodów, kierunków kształcenia branżowego i technicznego; 190 prezentacji), doradztwo zawodowe (indywidualne konsultacje ze specjalistami i możliwość

skorzystania z testów multimedialnych, łącznie dla 177 osób) – wylicza skrupulatnie Ewa Krupka-Zaręba, dyrektor CWRKDiZ w Pile.

Gry i warsztaty

Młodzież z subregionu konińskiego „Noc zawodowców” spędziła w Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Jackowskiego w Słupcy. Na uczestników czekało wiele atrakcji przygotowanych przez przedsiębiorców, szkoły prowadzące kształcenie w zawodach i instytucje otoczenia biznesu. Zaprezentowano kilkadziesiąt zawodów, m.in.: kryminologa (Komen-da Powiatowa Policji w Słupcy pokazała narzędzia, techniki i metody stosowane na miejscu przestępstwa; młodzież mogła porównać odciski

ski palców, zobaczyć technikę ich pobierania), technika reklamy (pojawiały się technologiczne nowinki, filmy, grafiki), technika żywienia, fryzjera i kosmetyczki.

– Tegoroczna „Noc zawodowców” zgromadziła kilkuset uczestników. Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się np. gra edukacyjna „Zawodowy Escape Room”. 10 drużyn w ciemnościach październikowej nocy walczyło o jak najszybsze rozszyfrowanie zagadek i odnalezienie kodu, który pozwalał ukończyć grę – wyjaśnia Anna Koziarska z CWRKDiZ w Koninie.

Wizyty w firmach

Terenową grę zespołową „Zawodowy Express” zorganizowali tradycyjnie CWRKDiZ w Kaliszu wspólnie z przed-

siębiorcami zrzeszonymi w miejscowym cechu. W tym roku do zabawy dołączyło aż 68 zespołów – uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych wraz z opiekunami (łącznie 350 osób) z kilku powiatów.

– Gra była prowadzona etapami w terminie od 26 września do 7 października, a uczniowie najpierw zapoznali się podczas rywalizacji (w siedzibach lokalnych pracodawców) ze specyfiką pracy w zawodach, takich jak: cukiernik, mechanik samochodowy, barber, piekarz, ślusarz, kelner, fryzjer, kucharz, kotlarz oraz budowlaniec – wymienia Damian Michałak, zastępca dyrektora CWRKDiZ w Kaliszu.

Kolejnym zadaniem był quiz zawodoznawczy w formie zadań online, a finał rozegrano w hali widowisko-

wo-sportowej przy Szkole Podstawowej im. J. Kusocińskiego w Opatówku. Oprócz rozmów z doradcami zawodowymi młodzież mogła poznać kilkanaście zawodów, m.in. mechatronika, elektronika i programisty, operatora dronów, geodety, operatora druku 3D, ratownika medycznego, mechanika, dźwiękowca, operatora kamery.

Choć doradztwo zawodowe to domena innych publicznych organów, samorząd województwa stara się wesprzeć tę dziedzinę w Wielkopolsce. Eksperti z branży podkreślają, że nie jest to łatwe zadanie, bo zmiana myślenia wśród młodzieży i rodziców oraz przekonanie ich do kształcenia zawodowego to proces rozłożony na lata.

FOT. ARCHIWUM CWRKDiZ W KONINIE

Policjanci zaprezentowali zawód kryminologa.

GADŻETY W PRACOWNI DENTYSTYCZNEJ

6 października w samorządowym Medycznym Studium Zawodowym im. PCK w Poznaniu przy ul. Mostowej otwarto nowoczesną pracownię cyfrowego projektowania i wytwarzania uzupełnień protetycznych CAD/CAM. Komputer pomaga zwiualizować i wykonać protezę.

– Szkoła dostała 123 tys. zł dofinansowania z budżetu województwa na zakup m.in. skanera stomatologicznego, oprogramowania, drukarek 3D i komputerów graficznych, dzięki czemu studium jest jedną z najlepiej wyposażonych placówek w Wielkopolsce i może przygotowywać słuchaczy do pracy w skomputeryzowanych pracowniach dentystycznych – mówi Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Dyrektor placówki Zbigniew Andrzejewski podkreśla, że uczniowie mogą teraz samodzielnie poznawać możliwości digitalnego projektowania różnych typów uzupełnień protetycznych, i dodaje: – Nauka i poznawanie tych nowinek to konieczność, gdyż są one naturalnym następstwem postępu technologicznego w tym zawodzie medycznym.

RAK

FOT. ARCHIWUM UWWW

Greki o polskim sercu

Działając z rozmachem w Poznaniu, Jan Konstanty Żupański połączył księgarnię z imponującą działalnością wydawniczą.

Marek Rezler

O urodzie i atrakcyjności miast decydują piękne miejsca, zabytki, ulice i pomniki, które pozwalają mieszkańcom mieć sentyment, a przybyszom – zapadać w pamięć. Ale o charakterze i stylu danego miasta decydują ludzie – im mocniej różnicowani kulturowo, tym bardziej atrakcyjni. Tak samo było w Poznaniu w ciągu setek lat istnienia miasta.

Greki problemy z greką

Pośród wielu mniejszości etnicznych w stolicy Wielkopolski swoją enklawę stanowili Grecy. Była wśród nich rodzina Zupanos, osiadła u nas w drugiej połowie XVIII wieku; w gruncie rzeczy rodzina ta pochodziła z Macedonii, co w tym środowisku było istotne. Jej przedstawiciele zajmowali się handlem winem, z wyznania byli grekokatolikami. W tej rodzinie 23 czerwca 1804 roku w domu przy Starym Rynku 59 urodził się Jan Konstanty. Jednak ta data nie jest pewna, według innych źródeł były to lata 1803 lub 1806.

Młody człowiek, już ze spolonizowanym nazwiskiem Żupański, w latach 1818–1826 uczęszczał do Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, gdzie miał problemy z... klasyczną greką, której tam nauczano. Następnie podjął studia prawnicze na Uniwersytecie Berlińskim (1826–1830). Od razu dał się poznać jako humanista: do 1835 roku pracował w charakterze aplikanta przy Wyższym Sądzie Krajowym w Berlinie, ale jednocześnie udzielał się jako publicysta i tłumacz.

Płacił zaliczki

Ostatecznie jednak w 1835 r. wrócił na stałe do Poznania, aby przejąć majątek po śmierci ojca. Początkowo zajmował się tłumaczeniem z języka niemieckiego dzieł ekonomicznych. W końcu jednak zmienił główny kierunek swego działania. Ponieważ odziedziczył po ojcu znaczny kapitał, w 1839 roku w domu przy Starym Rynku 8 otworzył księgarnię nakładową. Wkrótce też rozwinął działalność wydawniczą. W 1842 r. uruchomił wypożyczalnię książek polskich i francuskich oraz dział antykwaryczny.

Trzeba przyznać, że Jan Konstanty Żupański rozpoczął przedsięwzięcie z rozmachem. Jak to zwykle w tej branży bywa, połączył księgarnię z imponującą działalnością wydawniczą, choć bez własnej drukarni. Zamawiał teksty u autorów, otrzymane materiały publikował w starannej szacie gra-

ficznej, a potem zajmował się ich kolportażem. Nowością w tej pracy było zachęcanie autorów do pisania, a nawet wypłacanie im zaliczek, co w owych czasach było ewenementem.

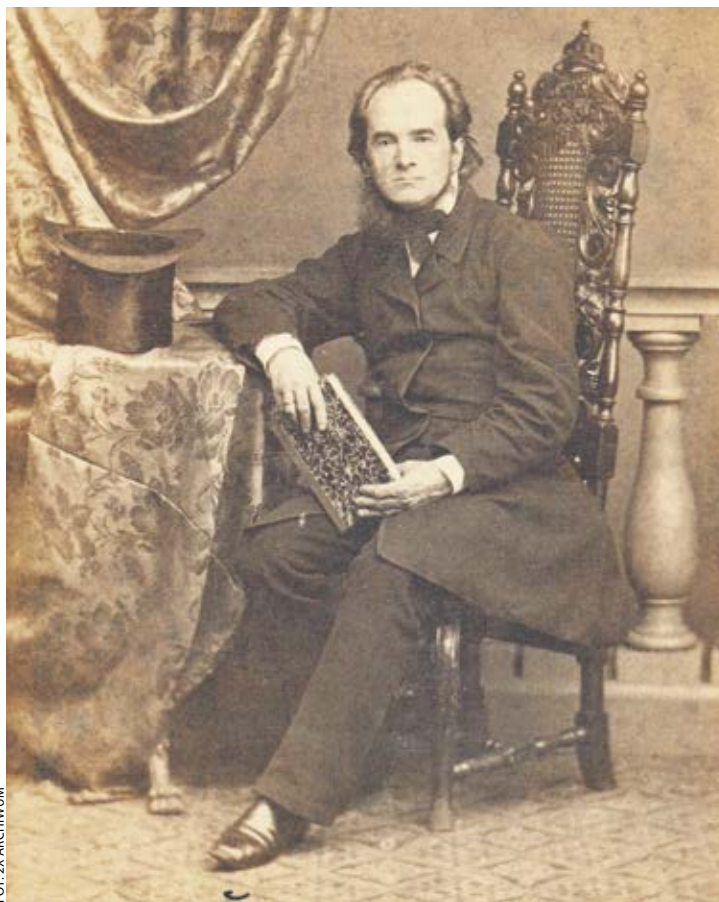
Równocześnie przemyczał lub potajemnie drukował emigracyjne broszury polityczne lub gazety, głównie ugrupowania demokratycznego. Ryzykował wiele, ale nigdy nie poniósł konsekwencji prawnych, w czym niewątpliwie pomógł mu prawnicze wykształcenie.

Wydawca polskich dzieł

Pojawia się pytanie, jak Żupański sobie radził, prowadząc bardzo niepewną i ryzykowną politykę wydawniczą? Pieniądze zdobywał, publikując literaturę dewocyjną i popularną, co przynosiło dochody wystarczające na prowadzenie działalności wydawniczej.

Zakres tematyczny wydawanych książek i broszur był bardzo szeroki. Przede wszystkim bardzo pomagał poetom polskim, którzy dopiero wtedy wchodzili do panteonu literatury, m.in. Teofilowi Lenartowiczowi, Adamowi Mickiewiczowi, Wincentemu Polowi i Antoniemu Malczewskiemu, a w 1853 roku rozpoczął czterdziestotomową edycję dzieł Joachima Lelewela. Z oficyny Żupańskiego wyszły m.in. teksty Jędrzeja Kitowicza, Hugona Kołłątaja i Józefa Wybickiego. Tam ukazała się pięciotomowa historia powstania listopadowego Stanisława Barzykowskiego, cykl pamiętników XVIII wieku, pięć kolejnych wydań „Nauki poezji” Hipolita Cegielskiego, pięciotomowa edycja pism Maurycego Mochackiego, prace Joachima Lelewela, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Kazimierza Jarochońskiego, pisma generała Franciszka Morawskiego.

Ale nie unikał Żupański też wydawania klasyki światowej, m.in. „Boskiej komedii” Dantego. Dziś

„Niewielkiego wzrostu, krzepki i zwinny, twarz miał ładną i miłą [...] przypominającą bardzo twarz Mickiewicza z poznańskiego posągu Oleszczyńskiego”.

przyjmuje się, po ustaleniu dokładnego zestawienia publikacji J.K. Żupańskiego, że z jego oficyny w latach 1839–1884 wyszło około 600 tytułów w około 700 tomach.

Nie był obojętny

Tak szeroko zaplanowana działalność wydawnicza wymagała też osobistej mobilności. Jan Konstanty Żupański podróżował w sprawach służbowych do Paryża i Brukseli, gdzie nawiązywał kontakty z polskimi emigrantami, którzy przekazywali mu swoje teksty do druku.

Kontakty z autorami, odpowiedni dobór tematyczny publikowanych książek i broszur zbliżyły Żupańskiego do środowisk intelektualnych i naukowych Wielkiego Księstwa Poznańskiego i prowincji Poznańskiej. Pan Jan Konstanty współpracował z Towarzystwem Naukowej Pomocy dla Młodzieży Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Był też jednym z inicjatorów powołania w 1857 roku Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Towarzystwa Czytelników Ludowych. Naturalną kolejną rzeczą należał też do Kasyna Polskiego w Bazarze i był członkiem Towarzystwa Przemysłowego Polskiego.

Nie był obojętny na bieżące wydarzenia w regionie i całym sercem angażował się w polską sprawę narodową, choć z oczywistych względów musiał się poruszać ostrożnie. A jednak w czasie burzliwych wio-

wiernym pozostał raczej z tradycji rodzinnej, aniżeli z przekonania, patriotą był szczerym i nieposzlakowanym. [...] Sprowadzał, ilekroć potrzeby religijne wymagały, popów rosyjskich nie z Kalisza lecz z Lipska, narodowości greckiej. [...] gdy skręcam na ulicę Wilhelmowską [Aleje Marcinkowskiego] patrząc przed sobą, myślę, iż mi się lada chwile pojawi, wędrując żwawo z poczty, jak to czynił dwa razy co dzień”.

Wizerunek ten w pełni zgadza się z portretem Żupańskiego, pędzla Tytusa Maleszewskiego, znajdującym się w zbiorach poznańskiego Muzeum Narodowego.

Firma nie przetrwała

Jan Konstanty Żupański zmarł w Poznaniu 30 grudnia 1883 roku. Początkowo pochowany na cmentarzu greckim obok nekropolii św. Marcina przy ulicy Towarowej, spoczął dziś na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha. Pogrzb tej niezwykle lubianej i szanowanej postaci stał się manifestacją narodową, a w kondukcje podążali główni przedstawiciele polskiego ruchu narodowego w Wielkopolsce, m.in. August Cieszkowski, Władysław Bentkowski, Kazimierz Kantak, Wawrzyniec Engeström, Marceli Motty, Kazimierz Jarochoński i Stefan Cegielski.

Niestety, firma Jana Konstantego Żupańskiego nie przetrwała długo po odejściu założyciela. Księgarnię prowadziła żona Katarzyna, która w 1886 roku przekazała firmę synowi Stefanowi. W następnym roku księgarnia Żupańskiego w dotychczasowej formie już nie istniała. Ostatecznie nabył ją i przeniósł do

sennych dni 1848 roku znalazł się w szeregach polskiej Gwardii Narodowej w Poznaniu.

Twarz Mickiewicza

Była to postać bardzo charakterystyczna, także fizycznie, i powszechnie lubiana.

Zamawiał teksty u autorów, otrzymane materiały publikował w starannej szacie graficznej, zajmował się ich kolportażem. Nowością było zachęcanie autorów do pisania, a nawet wypłacanie im zaliczki

Wyraziście, lecz z sentymentem opisał pana Jana Konstantego Marceli Motty w „Przechadzkach po mieście”: „Niewielkiego wzrostu, krzepki i zwinny, twarz miał ładną i miłą [...] przypominającą bardzo twarz Mickiewicza z poznańskiego posągu Oleszczyńskiego, z czego, między nami mówiąc, bardzo był zadowolony. Uprzedzającej grzeczności dla każdego [...] pogodnego przy tym usposobienia, rozmowny, biorąc żywy udział we wszystkim, witał z daleka miłym uśmiechem znajomych na ulicach i chwycił ich chętnie, wypytując lub rozpowiadając. Nie tylko w kołach polskich lubiano go powszechnie, lecz i między Niemcami i Żydami miał wielu życzliwych, chociaż do ostatnich z zasady po polsku zawsze przemawiał. Mimo różnicy religii, której

Pałacu Działyńskich Zygmunt Celichowski. Po jego śmierci w 1923 roku spadkobiercy ostatecznie ją zlikwidowali. O kontynuowaniu po śmierci założyciela działalności wydawniczej oczywiście nie było już mowy.

W Poznaniu od 1955 roku przy Starym Rynku działał antykwariat książkowy, przeniesiony później na ulicę I.J. Paderewskiego. Od 1983 roku patronem księgarni jest Jan K. Żupański, a przy wejściu jest stosowna tablica pamiątkowa, autorstwa Józefa Kopczyńskiego. Kilkanaście lat później, nakładem tej firmy ukazała się, jak dotąd najpełniejsza, monografia patrona, pióra Mirosława Focia i Moniki Romanowskiej. Na poznańskiej Wildzie jedna z ulic nosi imię zasłużonego księgarza i wydawcy. ■

Przy wejściu do poznańskiego antykwariatu, którego patronem jest Jan Konstanty Żupański, znajduje się stosowna tablica pamiątkowa, autorstwa Józefa Kopczyńskiego.

Gdzie rodziła się Polska

Jak prezentuje się otwarta przed miesiącem nowa siedziba Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy?

Początki państwowości i chrześcijaństwa w Polsce niewątpliwie związane są z leżącym między Poznaniem a Gnieznem Ostrowem Lednickim. Kilka pokoleń muzealników marzyło o tym, by opowiedzieć o tamtych czasach miała godną oprawę. Teraz stało się to możliwe.

Przypomnijmy, że na początku października oficjalnie zakończono projekt rozbudowy infrastruktury magazynowo-konserwatorsko-wystawienniczej Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Kosztowała ona 28 mln zł, z czego większość wyłożył samorząd województwa (muzeum jest podległą mu instytucją), wykorzystując m.in. środki unijne z WRPO 2014+.

I choć do efektu docelowego nieco jeszcze brakuje (w kolejnych latach inwestycja – co zapowiedział marszałek Marek Woźniak – ma być kontynuowana, m.in. w zakresie stworzenia stałej eks-

pozycji), już to, co powstało, robi duże wrażenie. Przebudowane obiekty (wcześniejszej stodoły i bukaciarni – rodzaju obory) stanowią nowoczesną, a jednocześnie dobrze wkomponowaną w historyczne otoczenie, przestrzeń wystawienniczą (a także magazynowo-konserwatorską i edukacyjno-konferencyjną). Na inaugurację zaaranżowano w niej dwie ekspozycje: „Sześć ścian przeszłości. Skarbiec z Ostrowa Lednickiego” (prezentującą ponad 900 najcenniejszych zabytków archeologicznych Ostrowa Lednickiego) oraz wystawę „Arka No Ego. Ślady przyszłości” (na przestrzeni prawie 1000 m² prezentującą prace malarskie Tadeusza Sobkowiaka).

W pełni nowe obiekty będzie można docenić na wiosnę, gdy ruszy sezon turystyczny, związany z ponownym otwarciem przeprawy promowej na Ostrów Lednicki. ABO

Aż trudno uwierzyć, jaką metamorfozę przeszły dawne obiekty gospodarskie, w tym budynek stodoły.

Dzięki całkowitemu przeszkleniu ściany nowego gmachu wychodzącej na Jezioro Lednickie uczestnicy organizowanych w muzeum wydarzeń mają widok na wody oblewające „wyspę władców”.

Jednym z interesujących rozwiązań nowej ekspozycji jest równoległa emisja filmów ukazujących zastosowanie podobnych przedmiotów codziennego użytku dziś i w czasach pierwszych Piastów.

Na wystawie „Sześć ścian przeszłości. Skarbiec z Ostrowa Lednickiego” zaprezentowano najcenniejsze piastowskie artefakty zgromadzone w placówce na Lednicy.

W efekcie przebudowy ciekawą przestrzeń ekspozycyjną stworzono w największej sali wystawowej, na razie mieszczącej prace malarskie Tadeusza Sobkowiaka.

Przygotujmy się do zimy na drogach

Planując nawet najkrótszą podróż, sprawdźmy stan techniczny i odpowiednie wyposażenie naszych pojazdów.

Środek jesieni to dla wielu kierowców okres, który wymaga większej uwagi i ostrożności na drogach. Coraz krótszy dzień, szybko zapadający zmrok, liście na jezdniach i pierwsze przymrozki weryfikują nasze umiejętności bezpiecznej jazdy. Aby odpowiednio przygotować nasze auta do jesiennej i zimowej eksploatacji, warto zwrócić uwagę na kilka ważnych spraw.

Przegląd auta

O tej porze roku, wyjeżdżając wcześniej rano do pracy lub wracając późnym popołudniem do domu, często mamy ograniczoną widoczność. Powodem tego może być zachmurzenie, mgła oraz opady deszczu lub śniegu. W takiej sytuacji konieczne musimy zadbać o czystość szyb i lamp. Sprawdźmy stan wycieraczek: jeżeli niedokładnie czyszczą szybę, należy je bezwzględnie wymienić. Zbiornik spryskiwacza powinien być pełny. Stosujemy sezonowe płyny do spryskiwania szyb dobrej jakości, gwarantujące właściwe usuwanie brudu, co znacznie polepsza widoczność. Zadbajmy, aby w bagażniku był odpowiedni zapas takiego płynu.

Warto zrobić przegląd wentylacji i klimatyzacji, dzięki którym możemy uniknąć zaparowania szyb. Szybciej też będziemy mogli oczyścić je ze szronu i lodu. Pamiętajmy, że przygotowanie auta do jazdy może potrwać dłużej. Warto mieć pod ręką odmrażacz, zmiotkę i odpowiednią skrobaczkę. Sprawdźmy również, najlepiej w serwisie, stan akumulatora i sprawność układu ładowania.

Warunkiem bezpiecznej i komfortowej jazdy jest również właściwy stan ogumienia, a zwłaszcza odpowiednie ciśnienie i głębokość bieżnika. Wymiana opon na zimowe stanowi najlepsze i optymalne rozwiązanie. Nie czekajmy z tym do ostatniej chwili, warto odpowiednio wcześniej umówić się na wizytę w warsztacie wulkanizacyjnym.

Ustaw światła

Ważnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo na

W okresie jesienno-zimowym wzrasta prawdopodobieństwo wypadków z udziałem pieszych. W wielu sytuacjach można by ich uniknąć, gdyby piesi używali – zgodnie z obowiązującymi przepisami – elementów odblaskowych (na zdjęciu z lewej widać kamizelkę).

drodze jest prawidłowo działające oświetlenie pojazdu, a w szczególności właściwa regulacja i ustawienie świateł. Sprawia to, że nie tylko jesteśmy dobrze widziani przez innych użytkowników drogi, ale też ich nie oślepiamy. Przypomnijmy sobie też zasady korzystania ze świateł przeciwmgłowych.

W okresie jesienno-zimowym wzrasta prawdopodobieństwo wypadków z udziałem pieszych, w wielu sytuacjach można by było tego uniknąć, gdyby kierowca zadbał o prawidłowe ustawienie świateł, a piesi używali – zgodnie z obowiązującymi przepisami – elementów odblaskowych.

Od 20 października do 15 grudnia policja prowadzi kampanię „Twoje światła – nasze bezpieczeństwo”, w ramach której w wybranych stacjach kontroli pojazdów w całej Polsce kierowcy mogą bezpłatnie sprawdzić stan wszystkich elementów oświetlenia pojazdu oraz ustawienie świateł. W Wielkopolsce w akcji bierze udział 212 stacji diagnostycznych, działających pod patronatem Instytutu Transportu Drogowego oraz stacje podległe Polskiemu Związki Motorowemu i Automobilklubowi Wielkopolski.

Wykaz wszystkich placówek biorących udział w kampanii można znaleźć na stronach internetowych policji. Warto mieć w samochodzie także komplet zapasowych żarówek, pasujących do naszego pojazdu.

Sprawdź hamulce

Hamulce stanowią kolejny bardzo ważny i wpływający na bezpieczeństwo element pojazdu. Sprawdzenie ich np. na urzędzeniu rolniczym oraz uważna ocena poszczególnych elementów układu i jakości płynu hamulcowego pozwalają na wykrycie i usunięcie niesprawności. W ten sposób możemy zapobiec takim negatywnym zjawiskom, jak „ściąganie” pojazdu podczas hamowania, które może doprowadzić do zderzenia czołowego. Układ kierowniczy i zawieszenie pojazdu w znaczny sposób wpływają na bezpieczną jazdę. Wyeliminowanie luzów, sprawdzenie stanu technicznego amortyzatorów powoduje skróce-

nie drogi hamowania i lepsze „trzymanie” się drogi, co czyni jazdę wygodniejszą i przyjemniejszą. Warto również sprawdzić stan i temperaturę zamrażania płynu chłodniczego.

Przygotowanie pojazdu i kierującego do dłuższych wyjazdów jesiennych i zimowych jest konieczne bez względu na to, czy są to codzienne przejazdy na znanych trasach czy też wybieramy się w daleką podróż. Jeśli nasz wyjazd połączony jest z przewożeniem bagaży, to pamiętajmy o odpowiednim ich rozmieszczeniu i zabezpieczeniu.

Planując trasę wyjazdu, pamiętajmy również o możliwych utrudnieniach związanych z warunkami dro-

gowymi i pogodowymi. Nie zawsze będziemy mogli lub chcieli zatrzymać się na postój w wybranych miejscach. Warto, jeśli jest to możliwe, zatankować odpowiednią ilość paliwa oraz zabrać prowiant na drogę, aby nie zatrzymywać się w przypadkowych miejscach.

Przed wszystkim jednak pamiętajmy, że nawet najdoskonalsze urządzenia bezpieczeństwa w naszym samochodzie i opony zimowe nie zastąpią zdrowego rozsądku i nie naprawią błędów kierującego.

Wyższe mandaty

Przypomnijmy, że od 17 września obowiązują znowelizowane przepisy prawa o ruchu drogowym. Zmiany doty-

czą zwłaszcza zachowań, które uznano za najbardziej niebezpieczne, m.in. naruszanie praw osób pieszych, niestosowanie się do znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej, naruszanie dopuszczalnych prędkości jazdy.

Zmiany nastąpiły także w ustawie Kodeks wykroczeń, w której mowa o karaniu sprawców działających w warunkach tzw. recydywy. Dotyczy to wybranych wykroczeń w ruchu drogowym, popełnianych najczęściej przez kierujących wobec pieszych. Oprócz tego, że w recydywie powiększono kwotę mandatu, podniesiono również punktową wartość wykroczenia. Recydywa dotyczy też przekroczenia prędkości w przedziale od 31 km/h.

Za recydywę będzie uznawane co najmniej dwukrotne popełnienie tego samego wykroczenia w okresie 2 lat, a grzywna będzie nakładana w wysokości nie niższej niż dwukrotność dolnej granicy przewidzianej za to wykroczenie.

Kierowcy muszą też liczyć się z zaostrzeniem kar polegającym na znacznym podwyższeniu kwot mandatów i liczby punktów karnych przyznawanych za popełnione wykroczenia i przestępstwa. Pamiętać też trzeba, że usunięcie punktów karnych z ewidencji nastąpi po 2 latach od daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia wydanego w sprawie o naruszenie albo po 2 latach od daty uiszczenia grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego. Zniesiona została możliwość odbycia kursu redukującego liczbę przypisanych punktów.

Ponadto system informacyjny (przy wykorzystaniu którego prowadzona jest ewidencja mandatów) zostanie połączony z systemami Urzędu Skarbowego w Opolu i Głównego Inspektoratu Drogowego, co pozwoli na bieżące monitorowanie dokonanych wpłat z tytułu nakładanych grzywien.

Marek Szykor WORD Poznań

W artykule wykorzystano informacje ze strony internetowej KWP w Poznaniu.

PRZEDSTAWIAMY WYSOKOŚĆ KAR ZA NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE WYKROCZENIA

- Wyprzedzanie pojazdu na przejściu dla pieszych, na którym ruch nie jest kierowany lub bezpośrednio przed tym przejściem – 15 pkt. (1500/3000 zł – recydywa).
 - Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych albo wchodzącemu na to przejście – 15 pkt. (1500/3000 zł – recydywa).
 - Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu przez kierującego pojazdem w strefie zamieszkania – 8 pkt. (1500/3000 zł – recydywa).
 - Objeżdżanie opuszczonych zapór lub półzapór oraz wjeżdżanie na przejazd, jeśli opuszczanie ich zostało rozpoczęte lub podnoszenie nie zostało zakończone – 15 pkt. (2000/4000 zł – recydywa).
 - Wjeżdżanie na przejeździe kolejowym za sygnalizator przy sygnale czerwonym, czerwonym migającym lub dwóch na przemian migających sygnałach czerwonych, lub za inne urządzenie nadające te sygnały – 15 pkt. (2000/4000 zł – recydywa).
 - Wjeżdżanie na przejazd kolejowy, jeśli po jego drugiej stronie nie ma miejsca do kontynuowania jazdy – 15 pkt. (2000/4000 zł – recydywa).
- Przekroczenie dopuszczalnej prędkości:
- ▶ do 10 km/h – 1 pkt. (50 zł)
 - ▶ od 11 do 15 km/h – 2 pkt. (100 zł)
 - ▶ od 16 do 20 km/h – 3 pkt. (200 zł)
 - ▶ od 21 do 25 km/h – 5 pkt. (300 zł)
 - ▶ od 26 do 30 km/h – 7 pkt. (400 zł)
 - ▶ od 31 do 40 km/h – 9 pkt. (800/1600 zł)
 - ▶ od 41 do 50 km/h – 11 pkt. (1000/2000 zł)
 - ▶ od 51 do 60 km/h – 13 pkt. (1500/3000 zł)
 - ▶ od 61 – 70 km/h – 14 pkt. (2000/4000 zł)
 - ▶ o więcej niż 70 km/h – 15 pkt. (2500/5000 zł)

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer

Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Wielofunduszowość to szansa dla Wielkopolski

Z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim rozmawia Adrian Kapuściński

31 sierpnia 2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła opracowany przez Polskę Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Dokument ten zakłada m.in. wsparcie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach tzw. interwencji LEADER. Jak to wpłynie na dalszy rozwój obszarów wiejskich w naszym regionie?

– Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnych z Wielkopolski, aby zapewnić dalszy zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, zarząd województwa podjął decyzję o wielofunduszowym wsparciu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Jesteśmy jednym z dziesięciu województw, które zdecydowały się na taki krok. To bardzo ważne, bo dzięki temu pula środków do rozdysponowania na obszarze objętym lokalnymi strategiami rozwoju będzie zdecydowanie większa niż w sytuacji, gdyby finansowanie pochodziło, tak jak dotychczas, wyłącznie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Z jakich funduszy pochodzić będzie wsparcie i jakich zadań może dotyczyć?

– Poza fundusze rolnym wsparcie oddolnych inicjatyw będzie możliwe również z Eu-

ropejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Tylko z tych dwóch źródeł do dyspozycji będzie 50 milionów euro. Zaangażowanie wielu funduszy oznacza również, że poszerzy się zakres tematyczny projektów objętych dofinansowaniem. Środki będą mogły zostać przeznaczone na przykład na projekty uwzględniające ekoturystykę, gospodarkę niskiemisyjną, gospodarowanie odpadami, aktywizację społeczną, przedsiębiorczość opartą na lokalnych produktach czy też odnowę wsi oraz poprawę dostępności mieszkańców do usług cyfrowych.

Fundusz społeczny umożliwi między innymi realizację zadań związanych z pomocą w znalezieniu zatrudnienia osobom zagrożonym zwolnieniem lub osobom odchodzącym z rolnictwa. Służyć będzie również przekwalifikowaniu osób pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, a także eliminowaniu czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy. Stworzy szereg możliwości związanych z edukacją, takich jak poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej, wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i upowszechnienie doradztwa zawodowego.

Jak wygląda przygotowanie lokalnych grup dzia-

FOT. ARCHIWUM UMWW

łania do opracowania nowych strategii? Kiedy ogłoszony zostanie konkurs na wybór tych strategii?

– W lipcu 2022 r. przekazaliśmy ponad 2 miliony złotych na wsparcie przygotowawcze dla 29 lokalnych grup działających w ramach LEADER, których zadaniem jest opracowanie nowych strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

W oparciu o ten dokument realizowane będą nabory wniosków. Fundusze przyznane grupom służyć przeprowadzeniu konsultacji społecznych w każdej z gmin wchodzących w skład LGD.

Zachęcam mieszkańców województwa wielkopolskiego do aktywnego włączenia się w konsultacje. Każdy głos jest cenny i spowodu-

je, że strategie będą faktycznie odpowiadały potrzebom społecznym. To duża szansa dla województwa wielkopolskiego, z której musimy odpowiednio skorzystać. Na przełomie 2022 i 2023 roku Mini-

spół spotyka się raz na kwartał. Celem tych spotkań jest między innymi ułatwienie wymiany wiedzy pomiędzy samorządem województwa a lokalnymi grupami działania. Na 15 listopada 2022 r.

Fundusz społeczny umożliwi między innymi realizację zadań związanych z pomocą w znalezieniu zatrudnienia osobom zagrożonym zwolnieniem lub osobom odchodzącym z rolnictwa

sterstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje ogłosić konkurs na wybór lokalnych strategii rozwoju. W 2023 r. nastąpi podpisanie umów ramowych z lokalnymi grupami działania, co umożliwi rozpoczęcie naborów wniosków.

Wielofunduszowa realizacja strategii to wyzwanie dla naszego regionu. Jakie kroki podejmuje samorząd województwa, aby zapewnić odpowiednie wsparcie merytoryczne LGD?

– W listopadzie 2021 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego powołał zespół roboczy ds. realizacji instrumentu „rozwój lokalny kierowany przez społeczność”. Ze-

zaplanowaliśmy z kolei konferencję z udziałem LGD oraz przedstawicieli instytucji Unii Europejskiej zajmujących się na co dzień tematyką inicjatywy LEADER. Do udziału w konferencji zaproszono osoby reprezentujące Parlament Europejski oraz Komisję Europejską. Przedstawiciele lokalnych grup działania będą mogli zadawać pytania i przedyskutować wątpliwości na temat ogólnych ram i założeń wielofunduszowej realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, a także poznać przykłady dobrych praktyk w tym zakresie na przykładzie innych państw członkowskich.

Poznaliśmy laureatów konkursu fotograficznego promującego PROW

21 października zarząd województwa rozstrzygnął trzecią edycję konkursu „PROW w obiektywie”.

Już po raz trzeci mieszkańcy Wielkopolski mogli zgłaszać wykonane przez siebie zdjęcia w pięciu kategoriach tematycznych: „Infrastruktura dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich”, „Wielkopolska wieś z lotu ptaka”, „Jak Wielkopole dbają o tradycję?”, „Turystyka na obszarach wiejskich” oraz „Wielkopolska na talerzu”.

W tym roku zgłoszono 342 fotografie, z których 302 spełniały wymogi formalne. Celem konkursu była promocja

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, poprzedniego rozdania PROW 2007-2013 oraz poszerzenie wiedzy mieszkańców Wielkopolski o efektach realizacji tych programów, a także promocja dziedzictwa kulturowego i kulinarnego regionu oraz turystyki wiejskiej.

Zwycięzcy i osoby wyróżnione otrzymały nagrody w postaci voucherów do sklepu fotograficznego. Obok publikujemy zdjęcia dwóch laureatów, a wszystkie nagrodzone prace można obejrzeć na stronach www.dprow.umww.pl oraz www.wielkopolskie.ksow.pl.

„Bitwa napoleońska”, zdjęcie Jerzego Kościanczuka, zwyciężyło w kategorii „Jak Wielkopole dbają o tradycję?”.

„Piknik po wielkopolsku” Anny Józwiak („Wielkopolska na talerzu”).

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

- WTK poniedziałek godz. 19.15 i wtorek godz. 17.50
- TV Pro Art środa godz. 20.50 i niedziela godz. 18.50
- TV Asta czwartek i piątek godz. 17.45

Wybrano najlepsze projekty UE

Głosowanie zakończone. Poznajmy zwycięzców pierwszej edycji plebiscytu „Łączy nas WIELkopolskie”.

Stopa bioniczna umożliwia naturalny chód po amputacji kończyn; program rehabilitacji pacjentów z mózgowym porażeniem dziecięcym, wykorzystujący wirtualną rzeczywistość; wspólne działania promujące energię odnawialną czy wreszcie rewitalizacja, która uwzględnia potrzeby mieszkańców. Te projekty zwyciężyły w pierwszej edycji plebiscytu „Łączy nas WIELkopolskie” na najlepsze projekty unijne zrealizowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Głosowanie zakończyło się 23 października.

50 tys. głosów

W plebiscyście oddano łącznie ponad 50 tysięcy głosów. Ten wynik cieszy. „To jakby (mniej więcej) jednego dnia zagłosowali wszyscy mieszkańcy Swarzędza” – komentują organizatorzy plebiscytu, którzy jednocześnie zwracają uwagę, że formuła głosowania w tej rywalizacji opierała się na aktywności nominowanych. To oni włożyli ogromny wysiłek w terenie, aby zachęcać do głosowania, co w rezultacie przełożyło się choćby na kilkadziesiąt publikacji w internecie i mediach lokalnych. Taka aktywność nie dziwi marszałka.

– Wielkopolska to europejski region ludzi kreatywnych i odważnych. Mieszkańcy dostrzegają i doceniają wpływ funduszy unijnych na zmiany, które dokonują się w ich miejscowościach, firmach czy instytucjach. Kolejny raz wyrazili to w naszym plebiscyście – zauważa Marek Woźniak.

W regionie zrealizowano już tysiące projektów z oznaczeniem „dofinansowane ze środków unijnych...”. Z tysięcy zakończonych zadań kapituła plebiscytu wybrała 19, spośród których to Wielkopolskie wyłoniło najlepsze w czterech kategoriach: „Łączy nas... społeczna misja”; „Łączy nas... innowacyjny biznes”; „Łączy nas... architektura i kultura” oraz „Łączy nas... dobry klimat”.

W pierwszych trzech kategoriach nominowano po pięć bardzo różnych projektów, a w kategorii „Łączy nas... do-

bry klimat” znalazły się cztery przedsięwzięcia. Kto zwyciężył?

Szpital z misją

W kategorii „Łączy nas... społeczna misja” znalazły się projekty wspierające osoby w szczególnie trudnej sytuacji, także zagrożone wykluczeniem społecznym. Są to osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie, ludzie w kryzysie bezdomności, seniorzy, a także osoby dyskryminowane ze względu na transpłciowość, pochodzenie etniczne itp.

Najwięcej głosów otrzymał projekt rehabilitacji osób z mózgowym porażeniem dziecięcym. Realizuje go Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Poznańska

nowych technologii – od nowoczesnych rozwiązań protetycznych, przez innowacyjny system oświetlenia i monitoringu przestrzeni publicznej, oparcie inkubacji przedsiębiorstw o zastosowania wirtualnej rzeczywistości, po opracowanie innowacyjnego bioreaktora.

Wielkopolanie docenili opracowanie stopy bionicznej przez firmę ENforce Medical Technologies sp. z o.o. Poznańska spółka bez kompleksów i ze sporą śmiałością porusza się w branży medycznej, w której nowoczesne technologie są szczególnie potrzebne. Swoje produkty dedykuje osobom dotkniętym tragedią amputacji.

Zespół inżynierów stworzył z pomocą unijną pierwszą polską bioniczną protezę stopy, dzięki której osoby z nie-

komowym stopniem. To utworzenie Domu Kultury na dworcu w Pleszewie, rozbudowa szkoły w Rokietnicy czy rewitalizacja centrum Czempiń. Zwyciężył ten ostatni projekt.

Internauci docenili niezwykłą przemianę miejskiej tkanki z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i poszanowaniem historii miasta. To przykład udanej rewitalizacji. Centrum miejscowości zmieniło swój wygląd. Dawna Tlenownia to dziś – dzięki unijnemu wsparciu – nowoczesne Centrum Aktywizacji Społecznej. Działają tu także biblioteka publiczna, centrum kultury, izba muzealna, jest też sala widowiskowa, kawiarenka, punkty badań profilaktycznych i nieodpłatnej pomocy prawnej.

Metamorfozę przeszedł także Zielony Rynek. Obok nowej zieleni pojawiły się odnowione alejki spacerowe, ławki, plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Ozdobą parkowego placu są podświetlana fontanna i tężnia solankowa. Wrażenie robi Aleja Instrumentów, przy której zamontowano duże reprodukcje instrumentów muzycznych nawiązujących do tradycji ziemi czempieńskiej: dud i harfy.

Inwestycje w OZE

Wśród przedsięwzięć w kategorii „Łączy nas... dobry klimat” znalazły się zarówno takie o charakterze edukacyjnym (z zakresu ekologii i leśnictwa, uwzględniające potrzeby różnych grup Wielkopolan, w tym osób z niepełnosprawnościami), jak i inwestycje w odnawialne źródła energii, a także infrastrukturę komunikacyjną, pozwalającą zmienić nawyki transportowe mieszkańców okolicy na bardziej przyjazne środowisku.

Wielkopolanie wybrali projekt partnerski gmin Rychwał, Golina, Tuliszków i Wierzbinek. Samorządy postawiły na montaż instalacji OZE na dachach domów mieszkańców swoich gmin. Uruchomiono łącznie aż 668 systemów instalacji fotowoltaicznych. Władze samorządów zapewniają, że to dopiero początek proekologicznych inwestycji, które wpisują się w założenia Europejskiego Zielonego Ładu.

ODDAJMY GŁOS ZWYCIĘZCOM PLEBISCYTU „ŁĄCZY NAS WIELKOPOLSKIE”

Przemysław Daroszewski,
dyrektor szpitala im. Wiktora Degi
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

– Największym wyzwaniem przy realizacji projektu było... stworzenie miejsca dającego naszym uczestnikom i ich opiekunom poczucie bezpieczeństwa, zdobycie ich zaufania, dotarcie do szerokiego grona osób zainteresowanych nowoczesną, kompleksową terapią (z informacją, że mogą skorzystać ze wsparcia w ramach zadania). Natomiast radością przy realizacji tego przedsięwzięcia był uśmiech i szczerą radość każdego uczestnika zabawy, będącej leczeniem z wykorzystaniem technologicznie wspomaganą rehabilitacji. Ta radość i wdzięczność opiekunów czy uczestników projektu były spowodowane wymiernymi rezultatami prowadzonej terapii.

Adam Gramala, dyrektor operacyjny
ENforce Medical Technologies Sp. z o.o.

– Nasz projekt jest wyjątkowy bo... jesteśmy jedyną firmą w tej części Europy, która opracowała elektroniczną i kompozytową protezę stopy. Pomagamy osobom, które dotychczas były praktycznie niezauważane w społeczeństwie. Co roku w Polsce od 10 do 12 tys. osób przechodzi przez tragedię amputacji kończyny dolnej. To mniej więcej tyle, co liczba mieszkańców Wronek czy Czarnkowa. Dzięki naszej protezie mogą oni osiągnąć wysoką sprawność i przechodzić nawet po 10 tys. kroków dziennie – jak jedna z naszych pacjentek.

Konrad Malicki, burmistrz gminy Czempiń

– Radością przy realizacji projektu było... odkrywanie. Inwestycje znajdowały się bowiem w strefie ochrony konserwatorskiej i równolegle z postępowaniem prac prowadzony był nadzór archeologiczny. Podczas wykonywania prac ziemnych napotymano obiekty archeologiczne, wymagające ratowniczych badań wykopaliskowych. Oprócz pozyskanych w toku badań artefaktów, zyskaliśmy bezcenną wiedzę historyczną o naszym mieście.

Stefan Działara, burmistrz Rychwała

– Unia Europejska to dla nas... możliwość pozyskiwania pieniędzy na projekty, których bez tych funduszy byśmy nie zrealizowali, bądź ich wykonanie byłoby bardzo rozłożone w czasie. To szansa na wymianę doświadczeń z naszymi zagranicznymi partnerami. Unia Europejska przez ostatnie 18 lat zmieniała nasze otoczenie i poprawiała standard życia mieszkańców, a także poziom świadczonych przez samorząd usług komunalnych.

Rozstrzygnięcie plebiscytu „Łączy nas WIELkopolskie”

FOT. ARCHIWUM UMIAW

Podsumowanie plebiscytu odbyło się 9 listopada podczas wydarzenia „Jak wiele nas łączy”. Relacja wideo dostępna jest na kanale YouTube „WRPO Wielkopolska”.

placówka, jako jeden z wielu ośrodków w kraju, prowadzi nowatorską terapię poprawy jakości chodu dzieci i młodych osób dorosłych z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Dzięki unijnej dotacji w lecznicy powstało Centrum Technologicznie Wspomaganej Rehabilitacji, wyposażone w nowoczesny sprzęt medyczny, m.in. zrobotyzowane systemy wykorzystujące wirtualną rzeczywistość.

Innowacje w medycynie

Kategoria „Łączy nas... innowacyjny biznes” obejmowała przedsięwzięcia gospodarcze, które opierają się na niespotykanym na świecie wykorzysta-

pełnosprawnościami mogą wykonać mały krok w drodze ku aktywności. Nowoczesne rozwiązania technologiczne umożliwiają chód zbliżony do naturalnego. W ostatnich miesiącach z rozwiązań spółki ENforce skorzystali ukraińscy żołnierze, którym amputowano kończyny w wyniku działań wojennych.

Pomysł na rewitalizację

Wśród przedsięwzięć z dziedziny architektury i kultury znalazły się zarówno te, o których mówiło się sporo wcześniej, jak powstanie Muzeum Enigmy czy budowa siedziby Polskiego Teatru Tańca, jak i mniej nagłośnione, ale zasługujące na uwagę w jedna-

MARK

Będzie wizytówką Poznania

Wbudowano kamień węgielny pod budynkiem Starej Papierni.

Przez ponad trzy dekady Unia Europejska przeznaczała na programy umożliwiające badania i rozwój setki miliardów euro. Granty badawcze, projekty naukowe, prototypowanie, testowanie – to wszystko składa się na rzeczywistość jednostek naukowych w całej europejskiej wspólnoty. Nie inaczej jest w Wielkopolsce. Z naszego regionalnego programu skorzystały najważniejsze uczelnie w regionie.

Wizjonerskie uczelnie

Przykładem innowatora, który nie tylko tworzy nowoczesne rozwiązania, ale także wspiera innych wizjonerów, jest poznańskie Collegium Da Vinci. Z końcem maja CDV uruchomiło w Poznaniu prawdziwy raj dla przedstawicieli szeroko rozumianej branży kreatywnej – znajdujące się przy ulicy Głogowskiej 216 „eN Studios”. Przed miesiącem pisaliśmy też w „Monitorze” o otwarciu kampusu w Kąkolewie i kosmicznych podbojach, które przy wsparciu unijnym planuje zrealizować Politechnika Poznańska.

Wkrótce do tego grona dołączy Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, a nowy wygląd

Budynki przy ul. Szyperskiej mają obecnie 2,2 tys. m², a po modernizacji będą miały 3 tys. m².

zyska Stara Papiernia. To zapomniany budynek przy ulicy Szyperskiej w Poznaniu, który już od dawna stoi nieużywany. Niebawem zmieni się w jedną z największych prototypowni w tej części Europy. W zmodernizowanym obiekcie znajdą się pracownie i warsztaty, które razem będą tworzyły kompleks – Prototypownię Uniwersytetu Artystycznego im. M. Abakanowicz w Poznaniu.

Będzie to swoiste centrum prowadzenia badań rozwojowych w zakresie wzornictwa przemysłowego, projektowania mebli czy nowoczesnych rozwiązań materiałowych.

Znajdą się tam m.in. laboratoria obróbki drewna i metalu, tapicerskie, badań parametrycznych, biotworzyw i nowych materiałów czy analiz wirtualnych.

Wyposażenie kompleksu będzie się składało z najwyższej jakości urządzeń cyfrowych, tworzących kompletne linie technologiczne. Pojawi się sprzęt, który rzadko można spotkać w profesjonalnych zakładach produkcyjnych, chociażby komora klimatyczna do badań starzeniowych czy cyfrowa giętarka do rur i profili. A wszystko po to, żeby swoje pomysły mogli tutaj testować zarówno naukowcy uniwersy-

tetu oraz studenci, jak i interesariusze zewnętrzni.

Transfer wiedzy

– Ten projekt ma być mostem dla transferu prac naukowców do gospodarki. Małe przedsiębiorstwa nie są w stanie tworzyć prototypów, prowadzić własnych badań naukowych, ale mogą skorzystać z wysiłku, który podejmują uczelnie. Dla nas, jako regionu, ważne jest to, że ten rodzaj działalności będzie doskonale wpisujący się w tak zwane inteligentne specjalizacje. Dla Wielkopolski jedną z nich są wnętrza przyszłości dotyczące meblarstwa i wyposażenia wnętrz – mówi marszałek Marek Woźniak.

Zgodnie z założeniami projektu 70 proc. czasu pracy laboratoriów będzie przysługiwać aktywności niegospodarczej – badaniom, grantom badawczym czy projektom naukowym kadry uniwersytetu. Pozostały czas przeznaczony będzie na usługi B+R, prototypowanie i testowanie rozwiązań.

Realizacja przedsięwzięcia ma kosztować prawie 40 mln zł. Z tego blisko 23 mln zł to kwota dofinansowania ze środków unijnych w ramach WRPO 2014-2020. MARK

Dla seniorów

Niedawno otwarty Ośrodek Rehabilitacji Neurologicznej i Senioralnej Neuroport to nowe miejsce na mapie Wielkopolski, oferujące pacjentom profesjonalną rehabilitację.

Ośrodek znajduje się w wypoczynkowej okolicy Poznania, nad Jeziorem Kierskim. Inwestycja nie byłaby możliwa bez wsparcia unijnego (prawie 4,8 mln zł z WRPO 2014-2020).

To miejsce, które ma zadbać o przyszłość osób z chorobami neurologicznymi czy seniorów. Jest to ośrodek rehabilitacji neurologicznej na najwyższym poziomie. Wykorzystywane są tu najnowsze urządzenia, a przede wszystkim roboty, które pomagają w codziennej rehabilitacji pacjentów i umożliwiają im osiąganie rezultatów trudnych do realizacji w pracy jedynie z rehabilitantem.

Można skorzystać z wielu zabiegów i badań. Cel jest prosty – w jak największym stopniu przywrócić sprawność podopiecznym. MARK

Bez kolejki, wszystko online

Chyba każdy z nas spędził choć raz w życiu dużo czasu w kolejce, oczekując na wyniki badań, albo chodził z przysłowiową karteczką od lekarza do lekarza.

Dzięki rozwojowi e-usług już niedługo takie wspomnienia przejdą do historii. 10 milionów złotych z unijnego budżetu trafi do Szpitala Klinicznego im. Heliodora Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Te pieniądze poprawią dostęp do danych medycznych pacjentów, co usprawni ich diagnozowanie i leczenie.

Jak to będzie wyglądało w praktyce? Pojawi się nowa e-usługa, czyli eKonsylium. Będzie ona mogła funkcjonować dzięki stworzeniu infrastruktury teleinformatycznej, która ujednolici systemy wykorzystywane dotychczas przez dwa szpitale Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu – Szpital Kliniczny Prze-

Marszałek Marek Woźniak podpisał 20 października umowę o dofinansowanie unijnym projektu z dyrektorem szpitala Krystyną Mackiewicz, w obecności prof. Zbigniewa Krasińskiego, rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

mienienia Pańskiego oraz Szpitala Klinicznego im. Heliodora Święcickiego, zintegrowane obecnie w jeden podmiot leczniczy.

Taki system stworzy możliwość zgromadzenia wszystkich danych o pacjencie, dostęp online do zdjęć, diagnoz,

całej historii chorób w jednym miejscu i czasie. Umożliwi skorzystanie z konsultacji u wielu specjalistów.

– To wielka szansa skutecznego leczenia dla każdego Wielkopolanina – podkreśla marszałek Marek Woźniak. MARK

Fundusze Europejskie na skróty

► **Konin:** w miejscowym parku im. F. Chopina przez ostatnie półtora roku wprowadzono spore zmiany. Część budynku przy ul. Dmowskiego 2 została zmodernizowana i przekształcona w ośrodek edukacyjny. Umieszczono również 11 tablic edukacyjnych, 11 ławek zintegrowanych z tymi tablicami oraz kosze edukacyjne. Projekt obejmował również kampanie społeczne oraz zajęcia edukacyjne. Dofinansowanie unijne z WRPO 2014+ wyniosło 180 tys. zł.

► **Tursk:** w miejscowości położonej w południowo-wschodniej części regionu oddano do użytku salę wiejską, którą rozbudowano za około 930 tys. zł dotacji z UE. W ten sposób poszerzyła się oferta kulturalna, edukacyjna i rozrywkowa Wiejskiego Domu Kultury, a to jeden z celów, który stawiał sobie samorząd Gołuchowa.

► **Kuślin:** w gminie otwarto ścieżkę rowerową Wąsowo – Trzcianka o długości ponad 6 km. Trasa przebiega przez malownicze tereny leśne i można na niej zobaczyć kilka lokalnych perełek, takich jak pałac w Wąsowie. Inwestycja otrzymała około 6 mln zł z UE. To jedna z najdroższych inwestycji w historii samorządu gminy Kuślin.

► **Babki** – leśnicy z podpoznańskiego Nadleśnictwa Babki zaprezentowali budynek w całości wykonany z drewna. Chętni będą mogli poznać niektóre z około 30 tys. zastosowań tego surowca. Powstało tu Centrum Edukacji i Promocji Drewna. Dzięki wykorzystaniu najnowszych technologii w dziedzinie efektywności energetycznej budynek jest samowystarczalny energetycznie. Budowa i wyposażenie centrum było możliwe dzięki ponad 1,2 mln zł dotacji unijnej.

► **Piła:** miejscowe Muzeum Stanisława Staszica zostało ponownie otwarte dla zwiedzających. Dobięła końca przebudowa i modernizacja wystawy stałej „Stanisław Staszic – życie i działalność”. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych środków multimedialnych udało się ożywić dotychczasowe pomieszczenia. Nowością są winda i interaktywne meble. Dofinansowanie unijne na ten cel wyniosło ponad 1,7 mln zł.

► **Powiat rawicki:** otwarto ścieżkę rowerową na odcinku Rawicz – Osiek. 18-kilometrowa trasa dla cyklistów przebiega przez 2 gminy: Rawicz i Pakosław. Ścieżka biegnie od dworca PKP w Rawiczu, a dalej przez ulice: Dworcową, Piłsudskiego, Wojska Polskiego, Rynek, Kamińskiego i Wały Powstańców Wlkp., następnie wiedzie przez Szymanowo, Słupię Kapitulną, Chojno, Golejewko, Pakosław i okolice domu strażaka w Osieku. W drugim etapie projektu doszły jeszcze dwie stacje rowerowe – przy ul. Sarnowskiej w Rawiczu oraz w Sarnowie. Powiat rawicki, który był inwestorem, pozyskał na tę inwestycję odpowiednio 17,5 mln zł (etap I) i 2,5 mln zł (etap II) z WRPO 2014-2020. MARK

INNA STRONA SAMORZĄDU

NADEŚLANE

Gdy na początku października na redakcyjną skrzynkę e-mail nadesłano to zdjęcie, pierwszym skojarzeniem był... schron podziemny, który w niepewnych czasach wizytują radni. Zagadka szybko została jednak rozwiązana. Otóż okazało się, że pod koniec września członkowie komisji ochrony środowiska pojechali do Hesji w Niemczech, gdzie obejrzeni m.in. jak funkcjonuje podziemne składowisko odpadów. Założone w 1972 roku na terenach górniczych Herfa-Neurode jest największym tego typu składowiskiem odpadów niebezpiecznych na świecie, dlatego do miasta Heringen przyjeżdżają kolejni samorządowcy (także z Wielkopolski), podpatrujący niemieckie patenty w tej dziedzinie gospodarki.

FOT. ARCHIWUM DSI UMWW

PRZECHWYCONE W SIECI

FOT. ARCHIWUM FB

Kibice koszykówki z wielkopolskiego sejmiku.

Nie od dziś wiadomo, że sport łączy ludzi i pokolenia. Nie inaczej było w połowie października, gdy w stolicy Wielkopolski rozgrywano mecz koszykówki między zespołami Enei AZS Politechnika Poznań a SKK Polonią Warszawa.

– Niestety przegrywamy 68 do 73, ale za to emocje i doping w doborowym towarzystwie – skomentował po spotkaniu na swoim profilu w mediach społecznościowych wiceprzewodniczący sejmiku Marek Gola, który kibicował wspólnie z szefową izby Mał-

gorzatą Waszak-Klepką oraz 9-letnią Sarą, trenującą „kosza” w szkole.

Obecność dwojga członków prezydium naszego sejmiku nie może jednak dziwić. Mąż przewodniczącej – Paweł Leszek Klepka – jest od lat prezesem zarządu koszykarskiej sekcji Enei AZS Politechnika Poznań. Z kolei przepytany przez „Monitor” w specjalnym kwestionariuszu Marek Gola przyznał kiedyś, że gdyby musiał zmienić zawód, to zostałby... gwiazdą koszykówki.

PODPATRZONE

Czy wielki goryl może mieć coś wspólnego z niemiecką maszyną szyfrującą Enigma? Okazuje się, że tak, o czym przekonywał dr Wojciech Mania z Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej, który 4 października w UMWW zachęcał samorządowców i naukowców do lepszego wykorzystania potencjału związanego z dziedzictwem kryptologów.

– Możliwości są ogromne, ale brakuje jasnej strategii, dlatego jednym z rozwiązań jest „Big Hairy Audacious Goals” (wielki włochaty zuchwały cel). Wspólna wizja i określone działania, choć ambitne, pozwolą w perspektywie kilku lat osiągnąć sukces – mówił do zaskocz-

nych i roześmianych gości Wojciech Mania.

Jak się okazuje, ten slogan, pozwalający zamienić chęci w rezultaty, wywodzi się z biznesu, ale można go zastosować do niemal każdego aspektu życia. Ambicje, takie jak nauka języka obcego, zdobycie dyplomu ukończenia szkoły lub wyruszenie w niezwykłe, wymagające podróże, też mogą stać się osobistymi, wielkimi, owłosionymi i zuchwałymi celami.

Niewykluczone zatem, że sympatyczny goryl (a raczej towarzyszące mu hasło) pomoże samorządowcom w skutecznym propagowaniu sukcesu polskich kryptologów, którzy złamali kod Enigmy.

Wielki włochaty goryl w urzędzie? Takie rzeczy tylko w Poznaniu.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

ODKURZONE

„Inna strona samorządu” zagościła na naszych łamach ponad 15 lat temu i od tego czasu niezmiennie cieszy się uznaniem czytelników. Mamy sygnały, że wielu z nich od tego właśnie miejsca rozpoczyna comiesięczną lekturę „Monitora”, a bohaterowie zamieszczanych tu tekstów i zdjęć często żywo, niejednokrotnie emocjonalnie reagują na to, co o nich napisaliśmy lub jak pokazaliśmy... Postanowiliśmy odkurzyć stare roczniki i przypomnieć, co przykuwało – czytelników i naszą – uwagę przez minione półtorej dekady.

USŁYSZANE

VIII 2008

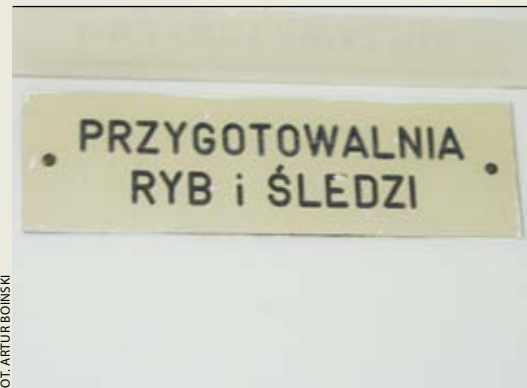
Podczas XXVI sesji sejmiku wielokrotnie można było odczuć, że to ostatnie spotkanie radnych przed wakacjami. Apogeum ta atmosfera osiągnęła pod koniec, gdy radny [Zbigniew] Ajchler złożył interpelację w sprawie panien (?) lekkich obyczajów dybiących na bezpieczeństwo kierowców pod Pniewami... Zaskakująco wielu radnych ożywiło się w tym momencie, by dodać swoją opinię we wzmiankowanej sprawie.

Nam jednak przypadł do gustu inny dialog, toczony między stojącym na mównicy dyrektorem Departamentu Kultury Jackiem Bartkowiakiem a prowadzącym obrady przewodniczącym Lechem Dymarskim:

- Słabo słyhać. Proszę bliżej mikrofonu, panie dyrektorze.
- Trochę mały ten mikrofon...
- Nie, to pan jest duży! Mikrofon jest dobry.

WYŚLEDZONE

X 2008

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Oto co – nomen omen – wysledziliśmy w chodzieskim szpitalu.

Polak głodny, to Polak zły – wiadomo. A zły radny to... lepiej nie myśleć!

Nie ma się więc specjalnie co dziwić, że nie było końca dosadnym komentarzom w busie, który wioził do Poznania uczestników wyjazdowego posiedzenia sejmikowej Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego. Posiedzenie odbywało się 18 września w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży. Komentarze zaś dotyczyły specyficznie pojmowanej gościnności dyrekcji chodzieskiej placówki, która podejmowała komisję. Powiedzenie, że gospodarze trzymali radnych przez siedem godzin o chlebie i wodzie byłoby pewną przesadą, wszak oprócz wody postawili na stole jeszcze słone paluszki i termos z herbatą... Jakoś nikt nie docenił iście wielkopolskiej oszczędności dyrekcji. A ta pewnie uznała, że skoro radni podróżują z Poznania, to posilą się w jakimś przydrożnym barze (czego zresztą w drodze powrotnej byli bliscy...).

My zaś, obserwując dzielnie znoszone męki radnych, wiedzeni jednocześnie unoszącym się po szpitalnych korytarzach zapachem pieczonego kurczaka, nieco tylko zmaconym wonią środków dezynfekcyjnych, udaliśmy się w rekonesans po pięknym gmachu chodzieskiego „sanatorium”. Co prawda kurczaków nie odnaleźliśmy, za to tuż obok salki, w której obradowała komisja wysledziliśmy (sic!) jakże uroczą tabliczkę, którą natychmiast zdjęliśmy naszym aparatem fotograficznym. Drzwi, które ozdabiała owa tabliczka, okazały się zamknięte, co być może tłumaczy rzeczony problem z prowiantem dla radnych.

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otoki